

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Літо — пора відпочинку

Ціни зростають, а послуги не поліпшуються

▶ СТОР. 9

Проблема

Альтернативи протипаводковому захисту немає

▶ СТОР. 12

Спорт

Іспанці побоюються

▶ СТОР. 14

№ 123 (4873)

СЕРЕДА, 7 ЛИПНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Два іменинники за раз: у Казахстані ювілей президента й День Астани

Президент України Віктор Янукович нагородив Нурсултана Назарбаєва орденом Свободи. Про це повідомляє сайт Президента. Нагороду вручено «за видатний особистий внесок у розвиток українсько-казахстанського співробітництва» до ювілею — вчора Нурсултан Назарбаєв у компанії своїх колег з України, РФ, Таджикистану, Вірменії й Туреччини відсвяткував своє 70-річчя й День столиці Казахстану.

Всі високі гості, що прибули до Астани, взяли участь у відкритті найбільшого торгово-розважального центру «Хан Шатир», де для них співав відомий світовий тенор Андреа Бочеллі. Крім цього, Нурсултанові Назарбаєву, Вікторів Януковичу, Дмитрові Медведеву, Ёмомалі Рахмонову, Сержу Саргсяну й Абдулі Гюлю продемонстрували грандіозну театральну виставу «Кочовище».

▶ СТОР. 11

Число 60-річних потроїться

Чисельність мешканців України нині становить 45,9 мільйона осіб, тоді як ще в 1992 році її населення перевищувало 53 мільйони людей. Тільки за січень—квітень 2010 року кількість жителів країни скоротилася на 80 476 осіб, і, за прогнозами ООН, якщо ця динаміка збережеться, то до 2030 року на Україні проживатимуть лише 39 мільйонів. Про те, що спричинило депопуляцію у двох країнах, які особливості народжуваності, розповіли вчора учасники відомості «Депопуляція в Україні та Росії — подібності й відмінності».

Там же повідомили, що загальна тенденція світової демографії — перехід від періоду високої смертності й народжуваності до періоду низької смертності й низької народжуваності. Загалом до 2050 року на Землі житимуть 9,2 мільярда осіб, що на 2,5 мільярда більше, ніж зараз. Частина людей, які переступили 60-річний рубіж, потроїться і досягне 22 відсотків.

фото Олександра КЛИМЕНКА

Школярі навчатимуться 11 років

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 6 липня

Після бурхливої дискусії парламент у цілому ухвалив законопроект про вне-

сення змін до законодавчих актів України з питань загальної середньої та дошкільної освіти (щодо організації навчально-виховного процесу), який передбачає скасування 12-річки у школі, введення 11-річки, та обов'язкову дошкільну освіту з 5-річного віку. «За» проголосували 248 народних депутатів. Як бачимо, думки в сесійній залі фактично розділилися навпіл — депутати вбачали плюси і мінуси як у запропонованій системі освіти, так і у тій, яка існує нині.

▶ СТОР. 2

ВРОЖАЙ-2010

Намолочено перші півтори тисячі тонн збіжжя

Хлібороби Сумщини вже скошили 2,5 тисячі гектарів, зайнятих під ранніми зерновими. Намолочено перші півтори тисячі тонн зерна. Середня врожайність становить 25 центнерів з гектара. Нинішнього року під зерновими в регіоні зайнято більше 620 тисяч гектарів, для збирання яких заплановано вивести майже 1,7 тисячі комбайнів, 87 відсотків яких уже сьогодні готові долучитися до жнив. А справна техніка потрібна сумським хліборобам, либонь, як ніколи. Адже вони планують намолотити нинішнього літа щонайменше 1,8 мільйона тонн зерна. Для проведення всього комплексу збиральних робіт місцевим аграріям знадобиться майже 9 тисяч тонн дизельного палива і 2,7 тисячі тонн бензину, повідомляє наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.

ПОДІЇ

На Донеччині вночі обвалився гірничий ліцей

Учора о 01:25 у місті Кіровському Донецької області у чотириповерховій будівлі гірничого професійного ліцею (побудований у 1970 році) сталося обвалення фасадної частини, міжповерхового перекриття, даху і покрівлі загальною площею 180 квадратних метрів. Жертв і потерпілих немає. Відносно будівлі ліцею у 2008 і 2010 роках складалися експертні висновки щодо просідання ґрунту і порушення цілісності споруди, повідомляє «ЛІГА».

Дунай затопив автотрасу Ізмаїл—Рені

У районі міста Рені рівень Дунаю на 70, а в Ізмаїлі на 30 сантиметрів перевищив критичний. Підвищення спровокувало підняття ґрунтових вод у низинах, що привело до переливів

води через автотрасу Ізмаїл—Рені. Тут цілодобово працюють мотопомпи, що відкачують воду з дороги. Понад півтори тисячі рятувальників цілодобово укріплюють земляну дамбу, що відверне поширення води до південних районів Одеської області.

▶ СТОР. 6

Щоб не скорочувати рейсів

Нові підвищені тарифи на проїзд хмельничанам запропонувала міська влада. Аргументуючи таке рішення, у комунальному підприємстві «Електротранс» посиляються на зношеність понад дев'яносто відсотків тролейбусного парку, збитковість перевезень. До того ж заборгованість держави перед підприємством зросла до 3,6 мільйона гривень. Щоб не йти на подальше скорочення рейсів та маршрутів, транспортники пропонують підняти вартість тролейбусного проїзду з 75 копійок до гривні, автобусного — з гривні до півтори, маршрутних таксі — до двох гривень, інформує наш кореспондент Ірина КОЗАК.

КОРОТКО

■ Міжнародний валютний фонд готовий відновити кредитне співробітництво з Україною за виконання владою країни низки умов, серед яких — підвищення внутрішніх цін на газ і проведення пенсійної реформи.

■ До Києва прибула частка мощів святої рівноапостольної Марії Магдалини. Святіня перебуває в храмі апостола Луки при госпіталі Головного управління МВС України.

■ Кримські прикордонники затримали двох мешканців Севастополя — «чорних археологів», які займалися незаконним підйомом із дна моря зброї часів Великої Вітчизняної війни.

За повідомленнями інформантства.

У МЗС вважають вичерпаним інцидент з керівником українського відділення Фонду Аденауера

Ірина Горіна, Юлія Новікова.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Школярі навчатимуться 11 років

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 6 ЛИПНЯ
ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Також народні обранці ухвалили низку рішень у сфері національної безпеки та оборони, зокрема, схвалили заяву Верховної Ради про надання Україні реальних гарантій безпеки. У ній Кабміну доручено забезпечити підготовку міжнародно-правового документа, спрямованого на розвиток положень Будапештського меморандуму і створення реальних міжнародно-правових гарантій національної безпеки без'ядерної України, здійснити необхідні кроки і процедурні формальності щодо його розгляду і підписання провідними ядерними державами світу — Російською Федерацією, Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії, Сполученими Штатами Америки, Китайською Народною Республікою та Французькою Республікою.

Депутати визнали такою, що втратила чинності, постанову Верховної Ради «Про присвоєння найменування «Україна» ракетному крейсеру» від 17 грудня 1993 року. Оскільки держава вже не передбачає добудову ракетного крейсера для ВМС України, то пропонувалося визнати недоцільним, щоб крейсер носив назву «Україна». Як зазначали депутати, негоже продавати крейсер під назвою «Україна», бо це матиме вигляд надто символічний. Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Анатолій Гриценко назвав це рішення «психологічно непростим». Проте, за його словами, від самого початку було зрозуміло, що крейсер не буде у складі українських ВМС. Парламентарій за-

начив, що за цей час на утримання було «витрачено понад 100 мільйонів гривень». Парламент вніс зміни до Закону «Про державну таємницю» та схвалив Закон «Про внесення змін до Закону «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

За основу прийнято проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення порядку видачі документів дозвільного характеру, про внесення змін до Закону «Про акціонерні товариства» (щодо вдосконалення механізму діяльності акціонерних товариств). У цілому ухвалив Закон «Про внесення змін до деяких законів України», яким з метою запобігання відчуження цілісних майнових комплексів об'єктів, включених до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, заборонено передавати їх в оренду, а також здійснювати реорганізацію та ліквідацію цих підприємств до виключення їх із зазначеного переліку. Також схвалено в цілому закони «Про внесення змін до статті 218 Кодексу України про адміністративні правопорушення», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» та «Про внесення змін до деяких законів України щодо видачі експлуатаційних дозволів». Парламент ратифікував низку міжнародних угод та конвенцій.

На початку пленарного засідання депутати привітали з днем народження Івана Мирного.

Юліана ШЕВЧУК.

Інші фото з цієї події шукайте
в фотوماгазині
на сайті www.golos.com.ua.

Із виступів представників фракцій

Сергій СОБОЛЄВ, фракція БЮТ:

— Минулий тиждень ознаменувався безпрецедентною подією: так довго приховуване урядовцями України рішення Стокгольмського арбітражу стало реальністю. Уперше за історію держави найвищі урядовці, посадові особи, які представляють державні компанії України, свідчили в судовому засіданні проти держави Україна, чудово розуміючи, що ці свідчення, кожне з яких коштує сотні мільйонів доларів, фактично лягають тягарем на бюджет держави. Безпрецедентність цього випадку ще й у тому, з якою цинічністю позицію держави Україна представляв НАК «Нафтогаз України» за дорученням уряду України і, без сумніву, за дорученням Президента держави. Коли «Нафтогаз» визнає, що 11 мільярдів кубометрів газу, виявляється, не є власністю держави, хоча держава все до копійки сплатила Російській Федерації за цей газ, цього було мало. «Нафтогаз» від імені держави визнає ще 1,1 мільярда кубів газу, які треба сплатити як штрафні санкції державі комерційній структурі. Але і цього виявилось мало. Держава ще й наперед визнала: якщо в цієї комерційної структури виникнуть якісь проблеми, держава оплачуватиме розв'язання проблем. З'ясовується, держава Україна, а саме уряд, за дорученням якого діяв «Нафтогаз», також визнала, що 30 років оренди найкращих газових сховищ, які є у світі, передано знову-таки комерційній структурі «Росукренерго».

Відкриття кримінальної справи щодо завдання шкоди Україні надзвичайно актуальне. Але коли у цій справі проходить колишній голова Митної служби пан Макаренко, до якого вже дев'яту добу не допускають адвокатів, і не проходять у справі ті посадові особи, які прямо свідчили у Стокгольмському арбітражі проти держави Україна, які прямо давали доручення від імені уряду програти процес, — це є вищої міри цинізм.

Ми наполягаємо на тому, щоб у середу було розглянуто питання щодо виконання рішень міжнародних інстанцій на території України (проект С. Терьохіна), проект постанови про заборону виплат у таких безпрецедентних випадках (проект Р. Зварича). А також питання притягнення до відповідальності міністра палива та енергетики, який безпосередньо є куратором «Росукренерго» в уряді.

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— Проект Податкового кодексу розбухав суспільство, багато хто висловлює критичні зауваження до його змісту. Потрібно негайно розглянути відповідальність Тігіпка за те, що він зробив, внісши на розгляд парламенту недосконалий і невідготовлений проект закону. Віце-прем'єр Тігіпко показав свою неспроможність і безвідповідальність стосовно державних питань, які ставила перед ним коаліція. Над якими питаннями потрібно сьогодні попрацювати? Потрібно, щоб Податковий кодекс чітко відповів на запитання: реально й у яких обсягах зниження по-

даткового тиску, яким чином наповнюватимемо бюджет, як установити відповідальність капіталу за виконання соціальних програм. Питання, яке передусім треба врахувати в Податковому кодексі, — це прогресивна шкала прибуткового податку. Не може далі тривати те, що має місце сьогодні: одні одержують незначну зарплату і платять 15 відсотків, інші мають величезні доходи і платять теж 15 відсотків. При цьому вирішення головного питання сьогодні — це скорочення соціальної ями в доходах між незначною групою тих, хто має колосальні доходи, і переважною більшістю наших громадян, які мають мінімальні доходи, і ввести прогресивну шкалу оподаткування. Ми також пропонуємо ввести податок і на нерухомість, але щоб приватизовані радянського періоду квартири не підлягали оподаткуванню, як і будинки в сільській місцевості, побудовані в радянський час. Ми пропонуємо податок на розкіш, на дорогі речі — літаки, вертольоти, яхти, кораблі, «Мерседеси» тощо. Ми пропонуємо продовжити далі спеціальний режим оподаткування сільгоспвиробників, залишити їм до 2017 року ПДВ, щоб вони могли розвиватися. Ми також пропонуємо виключити оподаткування депозитів наших громадян.

Микола МАРТИНЕНКО, фракція «Наша Україна—Народна Самооборона»:

— В Україні дедалі сильніше проявляються загрози тенденції, намагання влади контролювати всі сфери суспільного життя. Не дивно, що саме незалежні ЗМІ стали мішенню для влади. Так і залишилася без змін ситуація, пов'язана з позбавленням частот «5 канал» та телеканала ТВі. Тимчасову слідчу комісію стосовно фактів цензури і перешкоджання діяльності журналістів ми створили із великими труднощами. Правляча коаліція цьому всіляко опиралася і намагалася перетворити серйозну комісію на фарс, спочатку створивши символічну іграшкову комісію, а без опозиційних радіо- і телеканалів ми знову отримуємо свободу слова в межах власної кухні. Після всіх скандалів, спроб обмежити мовлення деяких телеканалів, під прицілом уряду опинився останній вільний сегмент інформаційного поля — Інтернет. Кабінет Міністрів хоче штрафувати випуск інформаційної продукції без реєстрації. Хоча уряд чудово знає, що це стосуватиметься більшості он-лайн-видань, які не зареєстровані через відсутність законодавчого регулювання діяльності інтернет-видань. Влада намагається тиснути і на громадянське суспільство. Яскравим прикладом цього став скандал із затриманням керівника представництва фонду Аденауера. Лунають якісь дивні натяки про шпигунство. Зрозуміло, що все це не відповідає ані європейським нормам демократії, ані нашим зобов'язанням перед Радою Європи.

Олександр ЄФРЕМОВ, фракція Партії регіонів:

— Шоста сесія Верховної Ради шостого скликання наближається до завершення. За цей час силами коаліції «Стабільність і реформи» прийнято найважливіші закони — бюджет країни, програму соціально-економічного розвитку на 2010 рік, бюджетну резолюцію на 2011 рік, закон про держзакупівлі. Парламент ратифікував угоду з Російською Федерацією, ми забезпечили прийняття за-

кону про основи внутрішньої і зовнішньої політики, без якого пливли в невідомому напрямку понад 10 років. Можна з упевненістю стверджувати, що завдяки конструктивній роботі коаліції Верховна Рада перетворюється з місця зведення політичних рахунків на орган, що ухвалює законодавчі рішення державного рівня. Але заспокоюватися на досягнутому не час.

Перед нами постають нові важливі завдання, до реалізації яких раніше просто боялися достукитися. Україна стоїть перед неминучістю проведення реформ. Допущена попередньою владою втрата 15 відсотків ВВП у 2009 році і накопичений держборг у розмірі 100 мільярдів гривень неможливо компенсувати 4-відсотковим зростанням ВВП, якого добився чинний уряд. Ми не повинні закрити очі й робити вигляд, що Україна є островом благополуччя на тлі зниження рівня соціального захисту в країнах Західної Європи. Нам доведеться йти на непопулярні рішення, результат яких за правильної їхньої реалізації дасть позитивний ефект уже в найближчі два-три роки. На даний момент стоїть завдання оптимізувати витрати бюджету, захистивши при цьому інтереси найбільш малозабезпечених громадян. Для ефективного проведення реформ необхідно відновити співробітництво із МВФ, гроші МВФ за допомогою відповідних законодавчих механізмів мають бути спрямовані не на проїдання, а на пожевлення економіки.

Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ, фракція Блоку Литвина:

— Настав час звернутися до тих, хто вже не може сприймати популізм, хто виріс із тоталітарного світосприйняття, хто ніколи не дасть права іншим думати за себе, хто, незважаючи ні на що, залишається патріотом України. Нормальні люди все більше стомлюються від цинічного популізму, стереотипів другорядності, імітації роботи, културності та агресивної демагогії. Ми закликаємо тих, хто не втратив здорового глузду, повернутися обличчям одне до одного, почути і зрозуміти своїх опонентів, а не слухати лише вожнів.

Серед найгостріших проблем — формування мотивації, стимулів і можливостей гідно заробляти і заможнати жити. Парадокс, але постійна декларативна боротьба з бідністю продукує бідність. Держава ганяється за мінімальною зарплатою, забуваючи про мільйони професіоналів. У країні перестала цінуватись кваліфікована праця. Мізерні податки влади і вчора, і сьогодні розбещують народ. Не повинно бути так, щоб бути бідним було економічно вигідно. Метастази бідності вже вбивають працелюбність українців, несуть розлад у суспільство. Будь-яка зрівнялівка має зникнути. Повага до праці має бути повернута, робота має цінуватися гідно, кожному за заслугами. Коли бідними є більшість — це найкоротший шлях до духовної деградації всього суспільства.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Опозиція звернулася до МВФ

Учора опозиційний уряд на позачерговому засіданні, яке відбулося у Верховній Раді, ухвалив лист-звернення до директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду пана Домініка Стросс-Кана та членів Ради директорів МВФ у зв'язку із ситуацією на енергетичному ринку України після рішення Стокгольмського арбітражу.

Минулого тижня було оголошено про досягнення на рівні експертів домовленості про можливість виділення нашій державі позики на суму 14,9 мільярда доларів США на два з половиною роки. Очікується, що Рада директорів МВФ розгляне це питання наприкінці липня, після того, як українська сторона виконає попередні домовленості, зокрема ухвалить законодавчі зміни щодо бюджету та фінансового сектору. Однак, на думку опозиційного уряду, у зв'язку з поверненням в енергетичний сектор України компанії-посередника «Росукренерго» та нещодавнім рішенням Арбітражного інституту торгової палати Стокгольму за позовом РУЕ виник прямий ризик для реалізації економічної політики в рамках угоди «стенд-бай». «У нас є підстави вважати, що левова частина коштів нового кредиту МВФ, у разі його надання, може бути розкрадена та використана не за призначенням — не для здійснення справжніх реформ, відповідальної фінансової політики і стабілізації фінансо-

вого сектору, а для розрахунків з «Росукренерго» та «компенсації» як мінімум 5,4 мільярда доларів США власникам і тіншовим політичним спонсорам «Росукренерго», — йдеться у листі. Звертаючись до керівництва МВФ, опозиція заявляє, що розцінює останню подію на енергетичному ринку України як «доказ повернення в Україну масштабної корупції в енергетичній сфері». І саме тому виступає за надання кредиту МВФ лише після ухвалення низки рішень парламентом України щодо унеможливлення використання коштів МВФ як розрахунків із ЗАТ «Росукренерго» у зв'язку з рішенням Стокгольмського арбітражу. Прем'єр-міністр опозиційного уряду Сергій Соболєв наголосив, що звернення до дирекції

Олександр Гудима, Олександр Бондар.

Фото Олександра КЛИМЕНКА

МВФ «не є питанням альтернативи співпраці з МВФ або іншими міжнародними структурами або державами». «Ми розуміємо, що кредити МВФ найдешевші у світі, — сказав він. — Таких кредитів не надасть жодна держава. Але ми чудово розуміємо, як можуть бути використані ці кредитні ресурси, від чо-

го залежатиме в кінцевому варіанті і добробут кожного громадянина, і чи вийде українська держава із кризи, враховуючи той чинник бюджетного дефіциту, який отримаємо».

Анна ШЕВЧЕНКО.

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Стокгольмський арбітраж: довіряй і перевіряй

На наступному засіданні Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради щодо рішення Стокгольмського арбітражного суду планують заслухати експрем'єра Юлію Тимошенко, экс-міністра і чинного міністра з питань палива та енергетики Юрія Продана та Юрія Бойка,

а також представника ради директорів компанії «Росукренерго». «Наступне засідання нашої комісії відбудеться рівно через тиждень, де ми заслухаємо одного із представників компанії «Росукренерго» та экс-керівників держави», — наголосив голова комісії Роман

Зварич («НУ—НС») у понеділок під час першого засідання ТСК.

Водночас заступник голови Тимчасової слідчої комісії Анатолій Кінах (Партія регіонів) заявив про неприпустимість політичного протистояння у діяльності ТСК. Зазначивши, що це питання передусім «продемонструє світу правовий рівень нашої держави», А Кінах наголосив на важливості того, щоб діяльність членів ТСК була не лише відокремлена від політичної конкуренції, а й, наскільки це можливо, і від фракційної приналежності. Народний обранець також зазначив, що комісії важливо мати чітке уявлення про статус рішення арбітражного інституту Стокгольмської торгової палати, тож варто залучити до роботи юристів із міжнародного права.

ТСК прийняла рішення звернутися до НАК «Нафтогаз України» та «Росукренерго» з тим, щоб вони надали договори між цими

компаніями в період з 2006-го по 2009 рік. Також комісія планує звернутися до Міністерства юстиції та Державної виконавчої служби з проханням надати інформацію, чи надходив до виконавчої служби лист щодо відкриття виконавчого провадження по рішення Стокгольмського суду. Крім того, було прийнято рішення про звернення «Нафтогазу» та Мінпаливенерго з проханням надати офіційну копію рішення Стокгольмського суду щодо 11 мільярдів кубометрів газу. Комісія також вирішила звернутися до СБУ та Генпрокуратури з проханням надати процесуальні документи у справі экс-голови Митної служби Анатолія Макаренка. До того ж ТСК доручить членам комісії Валерію Бондику (Партія регіонів) та Володимиру Ар'єву провести співбесіду з экс-головою Державної митної служби Анатолієм Макаренком. «Абсолютно правильно було сказано, що ТСК має право призначити своїх представників, які могли б провести співбесіду із підозрюваним у цій справі А. Макаренком, зокрема, вони повинні мати безперешкодний доступ до нього», — зазначив голова ТСК.

Водночас він зауважив, що такий доступ членів ТСК до А. Макаренка може здійснюватись як у присутності слідчого, так і адвоката.

Сергій МЕЛЬНИК.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КЛИМЕНКА

У рамках Всеукраїнської акції «Прощання з місцевим самоврядуванням» відбулося пікетування Верховної Ради проти ухвалення нового закону «Про місцеві вибори».

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25—26, ст. 131):

1. Частину першу статті 201 після слів «(крім гладкоствольної мисливської зброї та бойових припасів до неї)» доповнити словами «спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації».

2. Статтю 359 викласти в такій редакції:

«Стаття 359. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації

1. Незаконне придбання або збут спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, а також незаконне їх використання —

караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на той самий строк.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, — караються позбавленням волі на строк від чотирьох до семи років.

3. Дії, передбачені частиною першою або

другою цієї статті, вчинені організованою групою або якщо вони заподіяли істотну шкоду охоронуваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб, —

караються позбавленням волі на строк від семи до десяти років».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
15 червня 2010 року.
№ 2338-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення відповідальності за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток № 51, ст. 1122):

1) у частині першій статті 15 слова «придбання або зберігання спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації» замінити словами «зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації»;

2) назву та абзац перший статті 195⁵ викласти у такій редакції:

«Стаття 195⁵. Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації

Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації»;

3) у частині шостій статті 259 слова «придбанням або зберіганням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації» замінити словами «зберіганням спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації»;

4) у пункті 5 частини другої статті 262 слова «придбанням або зберіганням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації» замінити словами «зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації».

2. У статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України:

у частині другій слова та цифри «частиною 2 статті 202» виключити;

у частині четвертій цифри «202» виключити; частину п'яту після цифр «191» доповнити фразами «202».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
15 червня 2010 року.
№ 2339-VI.

За Податковий кодекс відповідальні уряд і коаліція

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко вважає, що нині в дискусії про виділення кредиту МВФ, окрім традиційної проблеми — ціни цього кредиту, а точніше — умов, на яких він виділяється, додається ще одна, не менш значима: чи піде цей кредит на проведення реформ в економіці (в сфері енергетики, житлово-комунального та сільського господарства, охорони здоров'я тощо), чи його повернуть як борг «Росукренерго» на виконання рішення Стокгольмського суду.

Опозиція не проти виділення кредиту МВФ, зазначив М. Томенко, але проти того, щоб дані кошти, замість того щоб піти на підтримку власної економіки, пішли на підтримку власників «Росукренерго».

Заступник Голови Верховної Ради також заявив, що відповідальність за розробку та ухвалення «поліцейського» проекту Податкового кодексу несуть не окремі особистості, а весь уряд на чолі з Миколою Азаровим.

За словами М. Томенка, зараз відбувається цікава дискусія навколо ухвалення цього документа. Він нагадав, що на засіданні Кабінету Міністрів проект Податкового кодексу одногослодно схвалений та направлений до Верховної Ради. «У Верховній Раді так само з великим натхненням фракції Партії регіонів, КПУ та Блоку Литвина спільно з новими коаліціантами голосували за його ухвалення», — додав він. М. Томенко наголосив, що лише після того, як опозиція та експерти виступили з системною критикою і вказали на кричущі антиконституційні та антидемократичні норми цього документа, у владі «почався пошук «крайнього». Він нагадав, що спочатку адміністрація Президента зробила заяву про те, що не погоджується з проектом кодексу, пізніше Партія регіонів заявила, що «не розуміє цього кодексу», хоча й голосувала за нього. Водночас, на думку парламентарія, за історією з основним податковим документом стоїть весь уряд на чолі з Прем'єр-міністром та коаліцією.

Секретаріат заступника
Голови Верховної Ради.

Владу і бізнес об'єднали спільні проблеми

Днями в Сумах поширили листівки з назвою «Податкове гетто від Азарова і Тігіпка», у яких йшлося про те, що в разі ухвалення Податкового кодексу в податківців з'явиться «право на обшук житла та право на взяття майна боржників у податкову заставу без рішення суду». А згодом сумську площу Незалежності заповнили підприємцями, які взяли участь у акції протесту проти прийняття нового Податкового кодексу. Коли ж на зустріч з протестувальниками вийшов перший заступник голови облдержадміністрації Віктор Чернявський, присутні з обуренням виступали проти проекту кодексу та запропонували ухвалити відповідну резолюцію. В. Чернявський взявся організувати написання резолюції, щоб потім, узгодивши всі її пункти, підписати разом з представниками бізнесових кіл.

Після обговорення бізнесмени відзначили, що в резолюцію включено майже всі їх вимоги. Тож В. Чернявський закінчив свій виступ на оптимістичній ноті, запевнивши присутніх, що обласна влада налаштована працювати на результат та в такому само ключі планує побудувати роботу відповідних структур.

Ганна ПАХОМОВА,
Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.

Світлана Берзіна повернулася до виконання обов’язків директора КП «Київський зоопарк», *повідомляє київська муніципальна газета «Хрещатик»*

За несплату податків — шість років в’язниці, саме таке рішення виніс суд стосовно відомої черкаської бізнес–леді за махінації в податковій сфері, *інформує наш кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО*

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення зміни до статті 988 Цивільного кодексу України щодо обов’язків страховика

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Пункт 5 частини першої статті 988 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№40-44, ст. 356) викласти в такій редакції:
«5) за заявою страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості майна внести відповідні зміни до договору страхування».
2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
15 червня 2010 року.
№2328-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№22-25, ст. 263, із змінами, внесеними Законом України від 13 травня 2010 року №2254-VI) такі зміни:
1. У статті 1:
у частині першій цифри «266.101.994,9» та «218.691.258,1» замінити відповідно цифрами «266.116.994,9» та «218.706.258,1»;
у частині другій цифри «322.666.473,7» та «244.487.144,8» замінити відповідно цифрами «322.681.473,7» та «244.502.144,8».
2. Внести зміни до додатків №1 та №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» відповідно до додатків №1 та №2 до цього Закону.
II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
17 червня 2010 року.
№2354-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№22-25, ст. 263) такі зміни:
1. В абзаці другому пункту 1 статті 33 слова «капітальний ремонт» замінити словами «капітальний та поточний ремонт».
2. Внести зміни до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» відповідно до додатка до цього Закону.
II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
17 червня 2010 року.
№2356-VI.

ЮРИДИЧНИЙ РАКУРС СИТУАЦІЇ
Суперечності у застосуванні законодавства

Без сумніву, одним із головних завдань вітчизняного Верховного Суду, котрий здійснює правосуддя, завжди було (і повинно залишитися!) забезпечення однакового застосування законодавства всіма судами загальної юрисдикції. Це — стратегічний обов’язок, найсуттєвіша місія. Однак, як свідчить багаторічна практика, ВСУ не може впоратись із цим завданням — єдність судової практики відсутня, за що на адресу правосуддя справедливо летять численні критичні стріли з усіх прошарків нашого суспільства...

Відсутність єдності судової практики виявляється передусім у непослідовності позицій самого Верховного Суду в застосуванні законодавства під час вирішення конкретних спорів різних категорій. На власній практиці (конкретні приклади — нижче) ВСУ нерідко суперечить у своїх діях і законам, і самому собі. Різні судові палати його до того ж, застосовуючи одні й ті само положення законодавства, приймають діаметрально протилежні рішення. Як же орієнтуватися нижчим судам на «незразковий взірєць»?

Логічне обурення, зокрема, викликає в юридичної громадськості практика довільної «паторної касації» найвищою судовою інстанцією держави рішень Вищого господарського суду України (тих, де мова йде про принципи та суспільно важливі земельні спори, багатомільйонні майнові спори, серйозні податкові конфлікти, ситуації з банкрутством тощо).

Приклад перший: суперечність у застосуванні Верховним Судом постанови Верховної Ради України від 18 грудня 1990 року «Про земельну реформу». Юристам відомо, що одним із приписів цієї постанови встановлено, що «громадяни, підприємства, установи та організації, які мають у користуванні земельні ділянки, надані їм до введення в дію Земельного кодексу Української РСР, повинні до 1 січня 2008 року оформити право власності або право користування землею. Після закінчення вказаного строку раніше надане їм право користування земельною ділянкою втрачається».

У своїй постанові ВСУ (справа №6/24-1/87) відмовив користувачеві земельної ділянки в наданні судового захисту на підставі викладеного вище припису постанови Верховної Ради «Про земельну реформу». Цю земельну ділянку було надано правопереднику користувача ще на підставі рішення виконкомом міської ради від 25 серпня 1964 року. Організація користувача виникла внаслідок реорганізації його правопередника у формі *перетворення*, тобто у цьому разі мало місце універсальне правонаступництво, і до користувача перейшли всі права його попередника, включаючи і право користування земельною ділянкою. Верховний Суд у цій справі чомусь дійшов висновку, що юридична особа, створена внаслідок реорганізації, повинна заново отримати право користування земельною ділянкою у встановленому законом порядку на загальних підставах...

Як можна «дійти» такого висновку?

Тим паче що в іншій постанові (справа №3/399 (1/73), в аналогічній ситуації, Верховний Суд, на відміну від попередньої, надав користувачеві земельної ділянки судовий захист — на підставі того-таки припису постанови Верховної Ради «Про земельну реформу»!

І як тут хоч комусь збагнути «єдність судової практики»?

Приклад другий: суперечність у застосуванні статті 1 Закону України «Про систему оподаткування». Приписом частини 3 статті 1 Закону України «Про систему оподаткування» встановлено, що «ставки, механізм справляння податків і зборів (обов’язкових платежів), за винятком особливих видів мита та збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову

енергію, і пільги щодо оподаткування не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів про оподаткування».

У своїй постанові Верховний Суд (справа №5/219) не погодився з висновком Вищого господарського суду, яким було застосовано до спірних відносин сторін частину другу статті 5 Закону України від 18.01.2001 р. «Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001—2004 років». Приписом цієї норми встановлено, що «не застосовується стягнення мита, інших податків при ввезенні на митну територію України комплектуючих виробів та запасних частин до сільськогосподарської техніки, засобів захисту рослин і тварин, що не виробляються в Україні». У мотивах постанови ВСУ з даної справи зазначено, що закон України від 18.01.2001 р. за своїм цільовим призначенням не відноситься до податкового законодавства і у зв’язку з цим господарські суди під час вирішення спору мали застосовувати законодавство України про оподаткування, тому висновок ВГСУ щодо правильного застосування зазначеного вище Закону України є помилковим.

В іншій постанові (справа №3/139) Верховний Суд, додержуючись такої ж правової позиції, залишив без змін рішення судових інстанцій, які не застосували до спірних відносин сторін частину другу статті 14 Закону України «Про Збройні Сили України» — з огляду на те, що цей закон не відноситься до кола законів про оподаткування. Згідно з названою нормою, земля, води, інші природні ресурси, а також майно, закріплені за військовими частинами, військовими навчальними закладами, установами та організаціями Збройних Сил України, є державною власністю, належать їм на правах оперативного управління та звільняються від сплати усіх видів податків.

Однак усупереч викладеній правовій позиції щодо застосування частини третьої статті 1 Закону України «Про систему оподаткування», Верховний Суд у своїх інших постановках (справа №28/339 та справа №09/3724) дійшов висновку про необхідність застосування до спірних відносин сторін припису частини першої статті 7 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», відповідно до якого «підприємства, об’єднання і організації, колгоспи, радгоспи, розташовані у зонах гарантованого добровільного відселення та посиленого радіоекологічного контролю, звільняються від оподаткування, крім платежів і відрахувань до місцевих бюджетів». Мотивуючи ці постанови, ВСУ, з посиланням на преамбулу цього закону, зазначив, що «Закон не встановлює пільги, а визначає правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»(?).

Які з постанов ВСУ брати до уваги нижчим судам, а які — ні?

Приклад третій: суперечність у застосуванні статті 7 Закону України «Про податок на додану вартість». Приписом частини першої підпункту 7.4.5 статті 7 Закону України «Про податок на додану вартість» встановлено, що «не дозволяється включення до податкового кредиту будь-яких витрат по сплаті податку, що не

підтверджені податковими накладними чи митними деклараціями, а при імпорті робіт (послуг) — актом прийняття робіт (послуг) чи банківським документом, який засвідчує перерахування коштів в оплату вартості таких робіт (послуг)».

У своїй постанові (справа №А9/462) Верховний Суд, скасовуючи постанову Вищого господарського суду, дійшов висновку, що визнання у судовому порядку недійсними установчих документів платника податку (з моменту реєстрації) та його свідцтва як платника ПДВ не є підставою для виключення витрат із сплати ПДВ із суми податкового кредиту його контрагентів, підтверджених податковими накладними, що видані цим платником податку.

Однак в інших своїх постановках (справа №11/572 та справа №11/380) ВСУ, скасовуючи постанови ВГСУ, дійшов зовсім протилежного висновку. Мабуть, просто думалося по-іншому...

Як бути суддям із нижчих судів? Як забезпечити єдину судову практику?

Крім того, є випадки, коли у Верховному Суді різними судовими палатами по-різному застосовуються одні й ті само положення законодавства, а отже, і приймаються різні рішення.

Так, у рішенні від 4 квітня 2007 року ВСУ зробив висновок про те, що подання боржником позову про визнання публічних торгів недійсними не передбачено законодавством, яке врегульовує спірні відносини з приводу примусового виконання судових рішень. При цьому, вказуючи на те, що відповідне законодавство містить лише норми про визнання публічних торгів такими, що не відбулися, Верховний Суд скасував судові акти попередніх інстанцій, якими були задоволені позовні вимоги про визнання публічних торгів недійсними.

Тим часом такий висновок однієї палати ВСУ не тільки не відповідає дійсності, а й безпосередньо суперечить усталеній практиці Судової палати в господарських справах ВСУ, яка не раз визнавала можливість висування відповідних позовних вимог (наприклад, постанови у справах №А12/113 та №31/284(8/309).

«Ліва рука» не знає, що робить права?».

Варто зауважити окремо також про інше: стосовно можливості ініціювання позовів щодо визнання недійсними договорів, стороною яких позивач не є. Наприклад, у постанові від 27 червня 2006 року (справа №21/554) Верховний Суд скасував постанови апеляційного та касаційного судів та погодився із правомірністю рішення місцевого суду про задоволення зустрічного позову, спрямованого на захист права власності, яким визнано недійсним договір, укладений між сторонами, учасником якого зустрічний позивач не є. Рішення місцевого суду та постановова ВСУ обґрунтовані посиланнями на статті 48, 145 ЦК УРСР. В іншій своїй постанові від 27 лютого 2007 року (справа №4/46) ВСУ, дотримуючись аналогічної позиції, також підтвердив правомірність рішення місцевого суду про захист права власності шляхом визнання недійсною угоди, учасником якої позивач не є.

Однак у постанові від 25 липня 2006 року (справа №69/8-05) Верховний Суд скасував рішення всіх трьох інстанцій і, виходячи також із положень статей 48, 145 ЦК УРСР, дійшов висновку про неможливість захисту прав особи, яка вважає себе власником майна, шляхом задоволення позову про визнання недійсною угоди, стороною в якій така особа не є. ВСУ на цей раз зазначив, що захист прав такої особи можливий шляхом пред’явлення вимог виндикаційного позову! Аналогічна позиція сформульована Верховним Судом і в іншій справі (№1/138-14/318-9/273), в

якій постановою від 30 січня 2007 року скасовано постанову Вищого господарського суду України та залишено в силі постанову апеляційного суду.

Такий дивовижний «різнобій». Цікаво, про що думали у ВСУ в цих ситуаціях? Чим насправді керувалися?

І останні приклади (хоча в реальній практиці — далеко не останні): щодо необхідності запинення виконавчого провадження з виконання рішення суду в разі порушення господарським судом провадження у справі про банкрутство.

Своєю постановою від 31 жовтня 2006 року (справа №12/333пн) Верховний Суд скасував постанову Вищого господарського суду та постанову суду апеляційної інстанції і залишив у силі рішення суду першої інстанції.

При цьому ВСУ дійшов висновку, що Законом України «Про виконавче провадження» не передбачено повернення виконавчого документа чи припинення виконання рішення суду з підстав, зазначених у статті 14 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Проте в іншій справі (№3/332) постановою від 18 вересня 2007 року ВСУ скасував постанову ВГСУ та погодився з висновком суду апеляційної інстанції про те, що у разі, коли конкурсний кредитор з огляду на частину 1 статті 14 закону про банкрутство у встановлений законом строк не звернувся до суду із заявою про визнання його грошових вимог у справі про банкрутство, то заборгованість останнього є погашеною... І в такому разі виданий господарським судом наказ на виконання рішення є таким, що не підлягає виконанню. Аналогічною є позиція Верховного Суду в постанові від 2 жовтня 2007 року (справа №6/73).

Тобто звинуватив взаємовиключні рішення ВСУ. То від якого ж «порога» правильно танцювати? — виникає цілком резонне запитання в тих, хто вивчав зазначені ситуації та змушений був застосовувати практику «непогрішнього» Верховного Суду України?

На превеликий жаль, цей перелік можна продовжувати...

...На одному з цьогорічних засідань президії Ради судів України, в переддень судової реформи, певно, відчувши якийсь внутрішній дискомфорт (чи, можливо, докори сумління), Голова Верховного Суду Василь Онопенко, розмірковуючи про перспективи судової реформи, публічно заявив, що минулі п’ять років були роками втрачених можливостей. А об’єктивна потреба в такій реформі, мовляв, не була реалізована виключно через суб’єктивні причини!

Що приховувалося за останньою фразою, присутні до пуття так і не зрозуміли. Якись еківоки на якусь політичну силу, на якогось конкретного політика, що перешкодили? Чи, можливо, самокритика? Запізніле каяття?...

Останнє якраз було б не зайве. На очільника ВСУ як позитивного й багатообіцяючого (на словах!) реформатора правосуддя наш соціум покладав в означені ним минулі роки чи не найбільші сподівання... На жаль, вони були перекреслені — і не в останню чергу саме дивною судовою практикою ВСУ та тривалим летаргічним станом його керівництва.

Михайло КИВОН, Михайло МЕЛЬНИК (прес-служба ВГСУ).
P.S. А описане вище «ноу-хау» щодо діаметрально протилежних рішень наврод чи позитивно сприйме наше правосуддя. Навряд чи додасть воно авторитету самому Суду... І що не об’єднає жодним чином судову практику — це абсолютно точно. То про які подальші амбіції щодо «повторної касації» — всупереч безрезультатно Конституційного Суду — може йтися?

Відкритий лист

*Шановний Вікторе Федоровичу!
Шановний Володимире Михайловичу!
Шановні народні депутати України!*
3 червня 2010 року Верховна Рада України прийняла у першому читанні проект закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі — законопроект), який передбачає радикальну зміну вітчизняного судочинства.

Щодо концептуальних ідей цього законопроекту в засобах масової інформації, серед науковців, парламентаріїв точиться гостра дискусія. Незважаючи на науково-обґрунтовані заперечення щодо ряду ключових положень законопроекту, дехто наполегливо намагається якомога швидше провести його у парламенті.

Головна ідея цього законопроекту зводиться до того, щоб:

а) створити в Україні систему вищих спеціалізованих судів з усіх галузей юрисдикції, рішення яких будуть остаточними і такими, що оскарженню не підлягають; б) змінити конституційний статус Верховного Суду України, позбавивши його процесуальної можливості переглядати рішення вищих спеціалізованих судів, істотно обмеживши його компетенцію і зменшивши кількість суддів до 20 осіб.

Верховний Суд України бачиться авторам законопроекту лише як орган, який вирішуватиме питання, зумовлені неординарним застосуванням касаційними судами норм чинного законодавства, переглядом справ за рішенням міжнародних судів, а також початком процесу імпідменту Президента України.

У результаті Верховний Суд України фактично перестає бути органом правосуддя, не матиме реального впливу на здійснення судочинства в державі. Адже вищі спеціалізовані суди звільняються від процесуального контролю з боку Верховного Суду України і матимуть можливість безкарно «творити» своє правосуддя, нехтуючи вимогами законодавства, принципами законності, об'єктивності й справедливості.

Згідно із статтею 125 Конститу-

ції України Верховний Суд України є найвищим судовим органом в системі судів загальної юрисдикції. Як відомо, слово «найвищий» в українській мові означає найбільшу міру якості. З цього випливає, що в судовій системі ця найбільша міра якості судочинства має бути сконцентрована саме у Верховному Суді України. Натомість за законопроектом Верховний Суд України позбавляється статусу найвищого судового органу. Більше того, фактично позбавляючи функції правосуддя та процесуальної самостійності, його «опускають» нижче інших судів, що є неприпустимим в принципі.

Відповідно до частини другої статті 8 Основного Закону Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони приймаються на основі Конституції і повинні відповідати їй. Цього важливого конституційного положення, який є складовою принципу верховенства права, мало би бути достатньо для того, щоби не голосувати за проект закону, який націлений на підривання основ законності та демократії і вочевидь є неконституційним.

Відповідно до статті 1 Європейської конвенції про захист прав і основоположних свобод людини Україна, як й інші держави, котрі ратифікували її, гарантують кожній людині низку прав, серед яких — право на справедливий суд. Без Верховного Суду України, наділеного реальними повноваженнями щодо перегляду судових рішень, гарантувати таке право громадянам України неможливо.

Адже громадяни України будуть позбавлені права оскаржувати неправосудні та незаконні рішення нижчих судів, у тому числі вищих спеціалізованих судів до Верховного Суду України.

Хіба це не обмеження конституційних прав і свобод громадян? Якщо Верховний Суд — найвищий судовий орган, то в чому ж полягає його найвище конституційне положення у судочинстві?

Новий закон про судоустрій не може змінити положення Консти-

туції — Основного Закону держави і обмежити повноваження Верховного Суду України, які уже закріплені в законодавстві України і якими уже користуються громадяни України. Інакше треба визнати той факт, що «простим» законом можна переписувати, змінювати, обмежувати чи розширювати Основний Закон. З правової точки зору (для правового порядку взагалі і правосуддя зокрема) — це святотатство. Тільки ігноруючи Конституцію України, можна обмежити повноваження Верховного Суду України і заборонити йому здійснювати правосуддя шляхом перегляду рішень нижчих інстанцій, включаючи вищі спеціалізовані суди.

За такого підходу Верховний Суд не зможе виконати покладену на нього Конституцією і чинними законами функцію забезпечення однакового застосування усіма судами законів, ухвалювати обов'язкові для нижчестоящих судів рішення, що є необхідною умовою для забезпечення законності й правопорядку у державі.

З другого боку, громадяни мають право звертатися за захистом своїх прав, свобод і законних інтересів до судів будь-якого рівня, в тому числі до найвищого судового органу — Верховного Суду України. Відібрати у громадян це конституційне право навіть рішенням парламенту у формі нового закону про судоустрій — це свідоме ігнорування Конституції України, яка категорично забороняє звужувати, скасовувати чи обмежувати конституційні права і свободи громадян, якими вони уже користуються.

У статті 22 Конституції України чітко сказано, що «конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів, або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод». А стаття 8 Конституції України проголошує: «Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції є нормами прямої дії. Звернення до суду

*Президентові України В. Ф. Януковичу
Голові Верховної Ради України В. М. Литвину
Народним депутатам України*

для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується». При цьому статтею 125 Конституції України чітко встановлено види судів, які діють в Україні, і спеціально наголошено, що «найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є Верховний Суд України». То як при цих прямих вказівках Основного Закону можна в «простому» законі про судоустрій обмежувати повноваження найвищого судового органу — Верховного Суду України і відбирати у громадян існуюче в них конституційне право щодо захисту своїх прав і свобод?

Успереч статті 124 Конституції України, якою визначено, що «юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі», законопроектом юрисдикція Верховного Суду України не тільки не поширюється на всі правовідносини, а взагалі обмежується суб'єктивним баченням і бажанням

авторів цього вкрай недосконалого проекту. Такий суб'єктивізм при підготовці проектів законів неприпустимий.

Слід звернути увагу і на те, що до цього законопроекту подано майже дві тисячі зауважень, що свідчить, з одного боку, про актуальність закону, а з другого — про його неграмотну, невдалу, вкрай слабку підготовку. Така кількість поправок свідчить про те, що цей законопроект не можна підправити чи «підлатати» — його треба переписати заново на основі Конституції України і тільки після цього подавати на розгляд Верховної Ради України.

На підставі викладеного ми вважаємо, що цей проект закону України «Про судоустрій і статус суддів» не відповідає вимогам Конституції України, руйнує судову систему, істотно знижує рівень судового захисту конституційних прав громадян, створює умови для корупції в судах, а тому має бути знятим з розгляду як неприйнятний.

З повагою,
СІРЕНКО Василь Федорович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, народний депутат України III-IV скликань, головний науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. М. Корещького НАН України;
ОПРИШКО Віталій Федорович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України; **РОМОВСЬКА Зорислава Василівна**, доктор юридичних наук, професор Академії адвокатів України; **ЮЩИК Олексій Іванович**, доктор юридичних наук, народний депутат України III скликання, заслужений юрист України; **ОМЕЛЬЯНЕНКО Галина Миколаївна**, кандидат юридичних наук, доцент; **ШЕРБИНА Валентин Степанович**, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений юрист України, завідувач кафедри господарського права юридичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка; **ДЗЕРА Олександр Васильович**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений юрист України, професор кафедри цивільного права юридичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка; **ЛУПЬ Володимир Васильович**, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Академії муніципального управління; **АНДРУШКО Петро Петрович**, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінології Київського національного університету ім. Т. Шевченка; **КОСТЕНКО Олександр Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права ім. В. М. Корещького НАН України.

Бюджетний кодекс: нова стара пісня про головне?

ВЛАДА ПРОПОНУЄ. ТОЧКА ЗОРУ ОПОЗИЦІЇ

У пристрастях навколо проекту нового Податкового кодексу відійшли у тінь суперечки щодо нового Бюджетного кодексу. Хоча пропонуваній урядом документ стосується формування бюджетів кожного міста чи села, а отже, фактично впливає на гаманець кожного громадянина, незалежно від його інтересу до великої і малої політики.

Уряд в особі прем'єра Миколи Азарова стверджує, що новий Бюджетний кодекс міститиме багато новашій, зокрема, посилення фінансової самостійності місцевих бюджетів. «Уперше не на словах, а на ділі міста та села України отримають додатковий ресурс, який у наступному році становитиме близько 12 млрд. грн. Вдумайтесь, скільки регіональних проектів можна зробити за такі кошти», — наголосив глава уряду після затвердження законопроекту на засіданні Кабміну.

За словами глави уряду, на місцевий рівень передаються всім загальнодержавним податків і зборів, і територіальні громади одержать п'яту частину надходжень від податку на прибуток підприємств. М. Азаров переконує, що ці гроші будуть пропорційно розділені між обласними, районними, селищними й сільськими бюджетами. Зокрема, 40% закріплюється за обласними бюджетами, 60% зможуть використовувати райони, з яких третина буде спрямовано сільським, селищним і міським радам.

Крім цього, уряд переконує, що бюджети отримають право об'єднувати свої ресурси для поетапного розв'язання загальних проблем. «Ми встановлюємо прозорі, некорупційні процеси управління бюджетними ре-

сурсами й підвищуємо відповідальність учасників бюджетного процесу», — заявив він.

У законопроекті також переглянуто джерела доходів місцевих бюджетів і впорядковані видаткові повноваження місцевих бюджетів. Зокрема, місцевим бюджетам з державного пропонується передати плату за ліцензії й сертифікати, державну реєстрацію (шість видів), 50% зборів за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення, 50% зборів за спеціальне водокористування, 50% платежів за користування надрами загальнодержавного значення, плату за надані в оренду ставки, що перебувають у басейнах рік загальнодержавного значення, а також плату за використання інших природних ресурсів. Пропонується віднести до місцевих бюджетів у повному обсязі фіксований податок на доходи від підприємницької діяльності, єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва, а також плату за землю, надходження адміністративних штрафів, плату за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності, податок на нерухоме майно.

Однак в опозиції є багато критичних зауважень на адресу проекту Бюджетного кодексу.

Андрій СЕНЧЕНКО, міністр фінансів опозиційного Кабінету Міністрів, фракція БЮТ:

— У урядовому проекті Бюджетного кодексу є істотний перекис — у бік мінімізації прав парламенту впливати на процес підготовки бюджету. Із трьох читань зробили два, а бюджет — це складний документ, і третє читання не було б зайвим. Якщо уряд усе ро-

бити вчасно — у нормальному режимі вносить Бюджетну резолюцію, проект держбюджету, то всі три читання дають змогу вчасно їх ухвалити. У проекті Бюджетного кодексу запропоновано залишити два читання й практично звільнювати можливості парламенту, бюджетного комітету впливати на процес доопрацювання між читаннями цього документа й при підготовці поправок. Ковдра перетягується на уряд.

Та хотів би нагадати урядовим чиновникам, що джерелом влади в країні відповідно до Конституції є народ, парламент представляє його інтереси, а уряд є тільки похідним. І ніхто не дозволяє виконавчому органу привласнювати собі ще й функції законодавчого в частині розподілу бюджетних коштів. Усе красиво: самі собі визначили напрями, самі витратили, а потім своє ж КРУ, підлегле уряду, проконтролювало.

Чого не вистачає у цій каші? Найголовніше — реалізації традиційних передвиборних обіцянок влади, до того ж влади різних кольорів за увесь час української незалежності. Усі говорили зі сльозою в погляді про те, що піднімемо місцеві органи влади на належний рівень, збалансуємо обов'язки, відповідальність, повноваження й фінансові можливості. І в цьому справді є нагальна потреба, люди цього чекають. В остаточному підсумку, чим повинні займатися місцеві органи влади базового рівня — сільські, селищні, міські ради? Ремонт шкіл, лікарень, тротуарів, під'їздів, покриття будинків, водопостачання, чистота вулиць і т. д. Це ті функції, на які завжди не вистачає грошей. Начебто є сфера відповідальності рад, навіть якісь повноваження, а грошей для реалізації цих повноважень немає взагалі. Світова практика го-

ворить: що слабкіше влада, то сильніше вона концентрує фінансові ресурси. Тому що це дасть змогу й далі діяти за азійським принципом «розділай і пануй»: одним дав, іншим не дав. А, по суті, повинні діяти нормативи бюджетної забезпеченості, тому що люди хворіють і лежать у лікарнях по всій країні. І фінансування медицини й освіти, культурної сфери місцевого рівня має бути у відповідності із чисельністю жителів. А в нас є сілради, у яких рівень бюджетного забезпечення на душу населення відрізняється в 11 разів!

Ми чекали від Бюджетного кодексу, що перерозподілять фінансові ресурси зверху донизу. І зроблять «бюджетною конституцією» норму про бюджетне забезпечення на душу населення. Але нічого цього там немає.

У редакції Бюджетного кодексу, внесеній урядом Ю. Тимошенко восени минулого року, саме передбачалося вирішення цих двох питань — чітке дотримання рівня бюджетної забезпеченості й перерозподіл фінансових ресурсів, щоб 80% залишалося вниз, і тільки 20% нагори. Цей кодекс був прийнятий парламентом, але президент Ющенко наклав на нього вето, а для подолання вето треба було 300 голосів. Ми зараз переподали цей кодекс за підписом С. Соболева та ін.

Якщо у нас традиційно 60% ресурсів концентрувалося владою у Києві й тільки 40% віддавалося вниз, то нині ступінь концентрації ще більше зростає. Тому що є маса бажань, і нікого з верхнього ешелону не цікавлять ні сільські лікарні, ні школи, ні клуби, ні брудні заплановані вулиці й під'їзди. Їх цікавить наявність фінансових ресурсів, щоб ці гроші можна було відмити й розпхати по кишнях.

Ганна ШЕВЧЕНКО.

Українська освіта і наука зазнала тяжкої втрати — 5 липня

Помер академік Скопенко

2010 року на 75-му році життя помер видатний вчений і педагог, Герой України, академік НАН та АПН України, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат державних премій України, доктор хімічних наук, професор, почесний доктор багатьох зарубіжних університетів, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 1985 — 2008 роках Віктор Васильович Скопенко.

Віктор Васильович Скопенко народився 18 грудня 1935 року в містечку Новгородка на Кировоградщині у родині вчителів.

У 1959 році він вступає до аспірантури Київського університету.

1962 року Віктор Васильович Скопенко розпочинає викладацьку діяльність в Київському університеті на посаді асистента кафедри

неорганічної хімії. Упродовж чотирьох років він послідовно проходить шлях від асистента до старшого викладача й доцента.

З 1975 року Віктор Васильович обіймає посаду проректора Київського державного університету з навчальної роботи, а через три роки його призначено на посаду першого проректора.

Майже десятилітній досвід роботи на посаді проректора, обійнятість з усіма університетськими проблемами, бездоганна репутація та колосальний авторитет серед співробітників, визнання в академічних колах цілого світу сприяли тому, що у січні 1985 року Віктора Васильовича Скопенка призначають на посаду ректора Київського університету, на якій він пропрацював до 2008 року.

Сесія Сумської міськради прийняла рішення, що обмежує перебування в нічний час у громадських місцях дітей і підлітків без супроводу батьків, **повідомляє наш кореспондент Владислав ЖМУРКОВ**

Екс-віце-прем'єр Володимир Семиноженко призначений головою Державного комітету з питань науки, інновацій і інформатизації. **Про це передає «Інтерфакс-Україна» з посиланням на прес-секретаря Семиноженка**

У НОМЕР

► **ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ**

Оздоровлення фінансують краще, ніж торік

У області нині працює 917 дитячих оздоровчих закладів. З них два санаторного типу, 14 заміських, 48 таборів відпочинку з цілодобовим перебуванням і 811 — пришкільних оздоровчих таборів. Крім цього, у мальовничих куточках Шевченкового краю організовано 40 екологічних наметових містечок.

Як повідомив голова облради Володимир Гресь, на фінансування літнього відпочинку та оздоровлення дітей витрачено 15,5 мільйона бюджетних і позабюджетних коштів. Це на 1 мільйон більше, ніж торік. Закуплено також півтисячі путівок в оздоровниці Криму для творчо обдарованих школярів і дітей з багатодітних та малозабезпечених родин. На це з обласної скарбниці виділено півтора мільйона гривень.

Лідія ТИТАРЕНКО.

► **ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ**

Рятував батька і загинув разом із ним

Під час робіт у колодязі в селі Хліборобному (Запорізька область) загинули двоє, ще троє — у реанімації. Чоловіки взялися розчищати 10-метровий колодязь. Води в ньому було мало, тому, щоб запустити водяний насос, униз опустилися двоє. На мотопомпі зірвало патрубок для виходу відпрацьованих газів, і колодязь почав заповнюватися отруйним димом. Щоб урятувати батька й сусіда, вниз терміново (без жодних засобів захисту) спустився чоловік. Єдине, що він устиг, — обв'язати мотузкою сусіда, а далі знепритомнів. Обв'язаного 34-річного чоловіка підняли на поверхню. Батьку із сином допомога, на жаль, уже не знадобилася.

Вл. інф.

► **РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ**

Шипи на шляху інвестицій

У регіоні забезпечено інвестиційний супровід проектів на всіх етапах, зазначив «Голосу України» перший заступник голови Рівненської ОДА Анатолій Юхименко. Щоправда, є і «шип» на шляху інвестицій, вирішення яких належить до компетенції центральних органів влади. Він навів приклад, коли інвестори, маючи спецдозволи на користування надрами, не можуть видобувати необхідну сировину — через існуюче обмеження на відведення земельних ділянок, а відтак розвивати виробництво. З цієї причини півмільярда інвестиційних євро не працюють на економіку Рівненщини. Юхименко навів кілька цифр. Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на перше квітня — 302,9 мільйона доларів, що на 11 відсотків більше, ніж торік. На одного жителя області припадає 263,3 долара прямих іноземних інвестицій. Для реалізації нових інвестиційних проектів підготовлено сім земельних ділянок промислового призначення із розробкою проектів землеустрою від 10 до 145 гектарів. В області за принципом «єдиного вікна» залучення інвестицій та обслуговування інвесторів «InvestInRivne».

Олександра ЮРКОВА.

Не шукайте роботу для дитячих травматологів

«Близько двох тисяч дітей гине щороку від травм різного характеру, а загалом отримують травми десятки тисяч дітей», — розповів на вчорашній прес-конференції головний нейрохірург управління охорони здоров'я м. Києва Микола Поліщук. За статистикою, у нашій країні в мирний час унаслідок нещасних випадків щодня гине три дитини. Влітку цей показник зростає у рази. І значна частина малюків канікули «догулює» на лікарняних ліжках.

На календарі початок липня, і літні канікули в розпалі. Частина дітей роз'їхалася по таборах та бабусях. Але є і ті, хто спекотні вакації змушені проводити вдома. Багато дітей нудяться, бо реально не мають, чим себе зайняти. Аби хоч якось розважитися, малеча вирушає на пошуки пригод. Та те, що їм відпочинок та забави, для батьків — зайвий головний біль, а для травматологів — «жнива» на роботі. Адже поки матері й татусі працюють, їхні чада поглинені напризволяще. Одні купками пізнають «принади» дорослого життя (алкоголь та сигарети). Інші, уявивши себе супергероями, то на вершечки дерев видираються, або ще краще — підкорюють дахи сусідських гаражів. Про те, наскільки таке дозвілля безпечне, — годі й говорити.

Часто забуває дитвора й про обачність та правила дорожнього руху. Статистика травмувань на дорозі зростає. До слова, за даними прес-служби Департаменту ДАІ МВС України, минулого року в дорожньо-транспортних пригодах загинуло 165 неповнолітніх. І ще понад 3,5 тисячі школярів отримали травми та каліцтва.

Щоправда, небезпеки підстерігають їх і у відносно спокійних місцях. Так, минулої п'ятниці на подвір'ї одного зі столичних районів просто на дитячому майданчику впала гойдалка. Кажуть, та ледь не забила дитину, що гралася неподалік.

Між тим недотримання елементарних правил безпеки, відсутність контролю з боку батьків та рідних за дозвіллям дітей уже приносить свої «плоди». Трагічна статистика канікул поновлюється новими жакливими випадками.

Дунай затопив автотрасу Ізмаїл—Рені

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Заступник голови Одеської ОДА Олександр Малін розповів «Голосу України», що вздовж усіх 170 кілометрів Дунайської дамби, а це територія Ізмайльського, Кілійського й Ренійського районів, нині склалася вкрай складна ситуація. Верхньої точки дамби Дунай ще не досяг, однак сам стан гідротехнічної споруди викликає побоювання. Свого часу дамба будувалася так званим госпспособом, тобто без креслень і врахування особливостей місцевості. А на відрізу Орлівка—Рені дамба є основою автотраси. Тому нині тут заборонено рух важкої автотранспорту. Кошторисна вартість будівництва нової захисної дамби — 364 мільйони гривень. Перші 67 мільйонів гривень, що надійшли зі стабілізаційного фонду держбюджету, підуть на реконструкцію перших семи із одинадцяти водопропускних шлюзів, які перебувають в аварійному стані.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

В Ужгороді тепер можна покататись на ковзанах. Подарунок за власні кошти зробив міський голова Сергій Ратушняк. Також він повідомив, що спеціальний пластик, яким вкрита ковзанка, дозволяє кататися за температури до +30 градусів.

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

як піднявся вітер, хлопчину почало відносити на середину водойми, і батько тут же кинувся на допомогу. Розгублена дитина впала з матраца. Але батько встиг підхопити сина й допоміг вибратися на матрац. І вже разом вони попливли до берега. Та коли до берега залишалося 3—5 метрів, чоловік зник під водою, і більше його ніхто не бачив. За повідомлен-

ням нашого власного кореспондента Василя НИТКИ, на місці трагедії працюють хустські водолази. Пошуки тіла мукачівця ускладнюються сильною замуленістю ставка.

Медики та рятувальники закликають батьків по можливості не залишати своїх дітей без нагляду. Надто багато небезпек приберегло для них літо.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Луганщина переглядає систему теплопостачання

В області починає реалізовуватися пілотний проект децентралізації системи теплопостачання. Щоправда, його учасниками стали тільки дванадцять територій, на яких таку децентралізацію буде зроблено або повністю, або частково. У Лисичанську, приміром, на індивідуальне опалення переведуть тільки околиці міста та робітничі селища, а центр Лисичанська залишиться без змін. У Ровеньках планується децентралізувати теплопостачання у селищі Дар'їнське. Депутати облради вирішили виділити на допомогу в

установленні індивідуального опалення пільговим категоріям громадян 18,2 млн. грн. Ще п'ять мільйонів виділяється на пільгове кредитування з установлення індивідуального опалення. Ці кошти будуть розподілені через Фонд індивідуального житлового будівництва на селі. За словами начальника Головного управління ЖКГ Луганської ОДА Сергія Махуренка, у рамках реформування системи теплопостачання область одержить із державного бюджету 16 млн. грн.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

У водогоні виявлено паличку сальмонели

Лабораторією Берегівської санепідемстанції у пробах води з водонапірної башти села Велика Бакта Берегівського району Закарпатської області виявлено паличку сальмонели.

На позачерговому виїзному засіданні комісії з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Берегівської райдержадміністрації прийнято комплекс першочергових заходів: від центрального водопостачання відключено сім п'ятиповерхових, один чотириповерховий та п'ять двоповерхових житлових будинків, де проживає близько 650 осіб. Фахівці Берегівської санепідемстанції проводять дезінфекцію водонапірної башти та забірної свердловини. Місцевих комунальників зобов'язали провести капітальний ремонт башти. Організовано доставку людям питної води. На даний час отруєнь місцевих мешканців сальмонелою не зафіксовано.

У двох районах від негоди постраждали сільгоспкультури

Після зливових дощів із сильним вітром і градом (місцями діаметром більш як 20 мм) зазнали серйозних збитків Березанський і Доманівський райони Миколаївської області. Загалом унаслідок стихійного лиха на території двох районів орієнтовно постраждали сільгоспкультури площею понад 2000 га. Тут створено оперативні штаби й групи, які з'ясовують ступінь ушкоджень і підраховують збитки.

Кінотеатри перероблять на кав'ярні?

Кілька закинутих кінотеатрів у Львові перепрофілюють під кав'ярні та офісні приміщення. На сесію Львівської міської ради, яку планують провести сьогодні, винесли питання про долю муніципальних кінотеатрів. Звучить пункт 37 так: «Про передачу в оренду нежитлових приміщень на вул. Личаківській, 131, вул. Б. Хмельницького, 11 і цілісного майнового комплексу на вул. Шептицьких, 45». За словами міського голови Андрія Садового, жоден кінотеатр у Львові у приватну власність віддавати не будуть.

У Севастополі на узбережжі в районі Качі стався обвал ґрунту. Постраждалих немає. З метою попередження людських жертв прийнято рішення про заборону купання в цьому місці.

Фото Андрія ЛЮБИМОВА (УНІАН).

Журналіст заявляє про побиття запорізькими міліціонерами

Подія сталася у ніч на 3 липня. За версією правоохоронців, журналісти одного із київських видань («Фокус») пили пиво у громадському місці — на вокзалі Запоріжжя-1. На прохання припинити гості відмовилися це зробити і жодних посвідчень правоохоронцям не показали. Після цього їх затримали і доставили до Комунарського райвідділу міліції Запоріжжя, де й склали адмінпротокол. Згодом журналістів відпустили. Щоправда, історія стає заплутанішою, якщо розпитати ще й іншу сторону. Адже після відвідин райвідділу один із журналістів, фотограф Дмитро Стойков, звернувся до лікарні зі скаргою на травми, завдані співробітниками МВС.

«Голосу України» Дмитро виклав свою версію подій. «Повертаючись із відрядження, ми чекали на поїзд, який мав прибути близько опівночі. Так,

ми й справді вирішили випити пиво, і знали, що це правопорушення. Однак поведінка міліціонерів була абсолютною неадекватною порушенню».

За словами журналіста, за півгодини до прибуття поїзда до них підїхали співробітники міліції. Не назвавши себе, вони заявили, що ті порушують громадський порядок, і попросили журналісти показали посвідчення, фотограф витяг фотоапарат. Міліціонери наказали сховати апаратуру, начебто погрожуючи розбити її на голові власника. Коли журналіст відмовився, його вдарили головою об багажник машини, одягли на руки і кинули на підлогу між сидіннями службового авто. Колегу посадили зверху.

«У райвідділі мене завели у кімнату розміром із вантажний ліфт, зачинили двері. Робити обшук у присутності свідків відмовилися, натомість вдарили кулаком у го-

лову й груди». Близько третьої або о пів на четверту ранку журналістів відпустили, увесь цей час їм забороняли користуватися телефоном. «Зняти побої одразу не зміг», — каже Дмитро. Адже судмедекспертиза у вихідні не працювала, вдалося лише зафіксувати травми в обласній лікарні.

Натомість, як передають «Українські новини», Головне управління МВС у Запорізькій області спростовує факт побиття фотокореспондента журналу «Фокус». З'ясувати деталі справи та знайти винних має прокурорська перевірка, яка, за даними редакції журналу, нині проводиться.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ,
Анна БОЙКО.

3 пенсіонерки «зняли причину» за 15 тисяч гривень і 4 тисячі доларів

У Херсоні шахрайки за зняття причини видурили у пенсіонерки 15 тис. грн. і 4 тис. доларів. Як повідомили у прес-службі Управління МВС в області, до чергової частини Суворівського відділу міліції звернулася 79-літня пенсіонерка й повідомила, що на вулиці до неї підійшли дві невідомі жінки й сказали, що на ній — причина. Шахрайки заявили про

своє бажання її зняти, змусивши автобус віддати їм за це всі гроші, які були у неї вдома. При цьому пенсіонерка сама віддала невідомим близько 15 тис. грн. і 4 тис. доларів. Подібна ситуація минулого тижня сталася з 78-літньою мешканкою Херсона, що за зняття причини віддала двом жінкам ромської національності 3 тис. грн.

Переїдемо на багаторівневі тести?

Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО) підбиває перші підсумки щорічного тестування. І хоча офіційних результатів ще немає (до 12 липня триватиме розгляд апеляцій), вже можна сказати: основна маса абітурієнтів із тестами впоралася. Причому краще, ніж торік. У порівнянні з 2009-тим число тих, хто не набрав мінімальні 124 бали, зменшилося. Визначилися і міста-лідери, учні яких отримали по 200 балів хоча б з одного предмета. У Києві — це 133 особи, на Львівщині — 92, а у Дніпропетровській і Донецькій областях — 69 і 66 відповідно. Найнижчі результати показали у Севастополі, Кіровоградській та Чернівецькій областях: там менше десяти «двохсотбалників».

За словами директора УЦОЯО Ігоря Лікарчука, ніші тести «оголили» проблеми викладання математики, фізики та англійської мови в регіонах. А ще підштовхнули розробників ЗНО задуматися над переходом на багаторівневі тести.

Якби ми з англійської мови запропонували тест двох рівнів: для тих, у кого англійська мова у майбутній професії є профільною, і для решти, ми мали б зовсім інші результати, — наголосив він. — Різні рівні складності тестів повинні бути і для української мови та літератури. Один тест — для майбутніх журналістів і філологів, а інший — для інженерів. Те саме стосується математики, географії. Але ми думаємо над тим, чи потрібні такі різнорівневі тести з біології, фізики, хімії. Є досить невелика кількість тих, хто їх складає, і це вузькоспрямована аудиторія.

Також, на думку pana Лікарчука, зовнішнє тестування варто зробити частково платним. Мовляв, така практика прийнята в усьому світі, лише в Україні та Росії знання оцінюють поки що безкоштовно.

Можна було б тести з двох чи трьох предметів проводити за бюджетні кошти, але якщо людина хоче скласти більше тестів чи прийти на додаткову сесію, то за це треба платити, — сказав він.

У громадянській мережі «ОПОРА», куди ми звернулися по коментар, у таких планах чиновника не бачать нічого надприродного. Тим паче, що самі не раз наголошували: неяккі абітурієнтів на пункти тестування призвели до перевитрат коштів з державного бюджету в розмірі майже 14 мільйонів гривень.

Ці кошти могли бути витрачені більш раціонально, зокрема, на введення аудіювання з іноземних мов, додаткові засоби безпеки, експертну оцінку якості тестів тощо, — зазначила голова правління «ОПОРИ» Ольга Айвазовська.

Тому там порекомендували стягувати гроші за пропуск ЗНО. Не прийшов — плати 65 гривень (вартість одного тесту) штрафу.

Що стосується того, щоб заплатити за тести, то проблеми у цьому немає. Адже дуже часто абітурієнти реєструються на кілька додаткових предметів просто тому, що не визначилися зі спеціальністю, — сказала О. Айвазовська.

Дарина БІЛЕЦЬКА.

У НОМЕР

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Гасив свій кредит із державної кишені

Податківці розкрили зловживання службовим становищем директора Хмельницької філії одного з державних підприємств, який розкрадав грошові кошти в особливо великих розмірах — 131 тисячу гривень.

Він зібрався використати їх на погашення споживчого кредиту. Наразі порушено кримінальну справу за ч. 5 ст. 191 Кримінального кодексу України (привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем) та за ч. 1 ст. 209 Кримінального кодексу України (легалізація грошових коштів та іншого майна, здобутого злочинним шляхом). Розкрадач державних коштів узятий під варту, на його особисте майно накладено арешт.

Віра ШПИЛЬОВА.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

В обласному центрі невідомі пошкодили газопровід

В Ужгороді по вулиці Одеській на території котельні КП «Ужтепло» стався витік газу на засувці середнього тиску.

За висновками фахівців газової служби, її пошкоджено механічним способом нестановленою особою. На місці події працюють аварійна служба «Закарпатгазу», відділення рятувальників міста Ужгорода, працівники «Ужтепла» та Держгірпромнагляду. Про всі ці пригоди «Голосу України» повідомив речник облМНС Федір Філіп. Тим часом спеціалістам довелося перекрити засування на підводі до ГРП №3 та знизити тиск у трубах до однієї атмосфери.

Вл. інф.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Вербували дівчат для роботи у кварталах «червоних ліхтарів»

Конотопські правоохоронці спільно з сумськими прикордонниками затримали 45-річного сумчанина, який промишляв вербуванням українських дівчат для роботи у закордонних кварталах «червоних ліхтарів». Кожній обіцяли астрономічні щомісячні заробітки у розмірі 3 тисяч євро.

Здала «благодійника» 18-річна конотопчанка, яка за сумнівалася у легальності запропонованої роботи. Торговця живим товаром затримали під час візиту до Конотопа. У «вербувальника» вилучили необхідні для закордонної поїздки документи, які «відкривали» молодій конотопчанці дорогу у сексуальне рабство. Слідом за нею до відправки у борделі «сонячної» Іспанії чоловік готував ще кількох жертв з Миколаївської і Сумської областей.

Стовсю затриманого порушена кримінальна справа, вербувальникові загрожує позбавлення волі строком від 5 до 12 років.

Владислав ЖМУРКОВ.

На Луганщині розпочався конкурсний відбір суб'єктів малого й середнього підприємництва, яким за рахунок коштів обласного бюджету в 2010 році буде надано фінансову підтримку для реалізації інвестиційних проектів. Насамперед розглядатимуться проекти зі створення нових робочих місць, впровадження енерго- і ресурсозбережних екологічно безпечних технологій. Про це повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА

Учителям Рівненщини виплатили 119,5 мільйона гривень відпускних. Повністю розрахувалися з освітянами, які пішли у відпустку до липня місяця. Ще близько сорока мільйонів отримають ті, хто відпочиватиме у липні-серпні. Про це повідомила власкору «Голосу України» Олександрі ЮРКОВІЙ начальник головної фінансового управління Рівненської ОДА Людмила КУШНЕР

АКТУАЛЬНО

Що винен — віддати повинен

Близько п'яти тисячам прикарпатців боргують зарплатню

«Чим видають заклади торгівлі і ресторани здачу людям, якщо вони збиткові?» — так на колегії Івано-Франківської облдержадміністрації голова ОДА Михайло Вишиванюк відреагував на інформацію, що серед економічно активних підприємств регіону, які заборгували своїм працівникам заробітну плату, 64% — приватної форми власності. Він дав місяць приватним підприємствам на те, щоб звести ці борги до нуля.

За словами заступника начальника головного управління праці та соціального захисту населення ОДА — начальника управління праці Ярослави Ульяновської, заходи, які вживалися місцевими органами виконавчої влади, не поліпшили стан виплати заробітної плати в області. На 1 червня ц. р. сума заборгованості сягнула 12,3 млн. грн., що на 1,5% більше відповідно до попереднього місяця. Майже 9,4 млн. грн. боргу (75%) — «внесок» економічно активних підприємств. У структурі цього боргу понад 48% припадає на промислові підприємства області і 21% — на будівельні організації. У списку цієї категорії боржників — 67 підприємств. Зросла їх кількість у Івано-Франківську, Калуші, Яремче, Калуському і Тлумачькому районах. Відсутні борги з оплати праці лише на підприємствах Болехівської міськради та Снятинського району.

На жаль, зарплатні борги ростуть і у державному секторі економіки. З початку року вони збільшилися майже на 38% і на 1 червня становили 1,4 млн. грн. Найбільші підприємства-боржники державної форми власності перебувають у сфері управління Фонду держмайна України — ДП «Калійний завод» ВАТ «Оріана», Міноборони України — Івано-Франківське ДП «63-й котельно-зварювальний завод» та НАК «Надра України» — Калуська нафтогазовидобувна експедиція ДП «Західукргеологія», на яких область «впливу не має». До речі, з початку року останнє підприємство не отримало жодного замовлення на розвідки надр. Це здивувало голову ОДА, адже Президент України виступає за розширення геологорозвідувальних робіт. М. Вишиванюк дав доручення підготувати відповідного листа до Мінприроди України.

На підприємствах комунальної форми власності, передусім у сфері житлово-комунального господарства, ситуація не краща. Борги тут з початку року зросли на 62% і сягнули 1,7 млн. грн., за що область була піддана гострій критиці на нараді, яку нещодавно проводив Прем'єр-міністр України Микола Азаров.

Загалом заробітну плату в установлені терміни в області не отримали близько 5 тис. краян. «Мати на рахунок кошти і не платити людям заробітної плати — це один із смертних гріхів», — нагадав керівником голова ОДА Михайло Вишиванюк. Він дав доручення першому заступнику прокурора області провести перевірку всіх боржників і «ні з ким з них не бавитися». Уже відкрито 22 кримінальні справи за навмисну невилплату заробітної плати, 78 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності, ініційовано розірвання контрактів з чотирма керівниками підприємств-боржників.

Дарина НАЗАРЧУК.

До речі. Як повідомила прес-служба глави держави, згідно з дорученням Президента України Віктора Януковича Прем'єр-міністрові Миколі Азарову, до 1 жовтня має бути розглянуто в установленому порядку питання доцільності подальшого перебування на займаних посадах керівників підприємств, що входять до сфери управління міністерств та інших органів державної виконавчої влади, у разі незабезпечення ними щонайменш двократного зниження обсягів заборгованості із зарплати працівникам. Уже до 1 серпня уряд має вжити заходів щодо зміцнення Державного департаменту нагляду за додержанням законодавства про працю, вдосконалення форм і методів роботи державних інспекторів праці.

Пенсійні головоломки, або Як назбирати на забезпечену старість?

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Хмельницький

Хоч скільки хитруй, на яких рахунках гроші накопичуй, а приходиться час — і кожен починає ретельно підраховувати свою майбутню пенсію. Попри всі гіпотетичні альтернативи, реально запропонувати її може лише Пенсійний фонд. А наповнення його казни починається з того, наскільки вчасно і в якому обсязі кожен із нас зробить свій внесок. Теоретично, здавалося б, задачка дуже проста: що довше працюєш, що більше сплачуєш, то більшу пенсію і матимеш. Але...

Хоч скільки працюй — пенсія мінімальна

Пенсіонери ще жваво обговорюють пенсійні доплати, які отримали протягом двох останніх місяців. Комусь перепала додатково ціла сотня, а хтось не отримав і гривні. Чому так сталося, переважна частина пенсіонерів так і не розібралась до кінця. Люди старшого віку знову заговорили про зрівнялку й нівелювання всіх колишніх заслуг, зарплат і важких років трудового стажу.

А в цифрах картина має такий вигляд. На початок червня середньомісячна зарплата в області зросла на 67 гривень, і тепер вона становить 915 гривень. До середньоукраїнського показника подоляти знову не дотягнули майже дві сотні гривень. Погодьтеся, за таких крихіт-

них статків — це вагомі суми. Але переважна більшість мешканців краю не має і цього. З 427 тисяч пенсіонерів трохи менше двох третин так і не змогли заробити собі навіть на мінімальну, не те що на середню пенсію. Здається просто неймовірним, але назбирається чимало пенсіонерів, котрі за все трудове життя зуміли заробити лише по 200—300 гривень (!) на місяць. Виручає їх лише те, що законодавство не дозволяє платити пенсію, котра була б меншою від прожиткового мінімуму, тобто 706 гривень на місяць. Тож ПФ змушений підвести до цього рівня всіх.

Про те, чому кілька десятиліть тому аграрна Хмельниччина змогла заробити одні з найменших зарплат у державі, а тепер має і відповідні пенсії, уже говорено і писано чимало. Тепер, здавалося б, помилки минулого не повинні повторитись, але...

Квартира для сільського медика

У Срібнянському районі, що на Чернігівщині, назріває... медична кадрова катастрофа

РЕАЛІЇ

Чернігів

— За останні 14 років ми отримали для медиків одну квартиру та одну кімнату в гуртожитку, — каже головний лікар Срібнянської центральної районної лікарні Микола Діденко. — Наш район на 84 відсотки дотаційний. Усі гроші з бюджету йдуть на заробітну плату та захищені статті. У районі немає великих підприємств, які б допомогли розв'язати проблему з купівлею житла для лікарів. А тому нині їх 43 відсотки пенсійного або передпенсійного віку. Нам потрібні хірург, гінеколог, стоматолог, педіатр, рентгенолог, анестезіолог... Але без надання житла їхати у наш сільський район ніхто не хоче.

Не краща ситуація і в Менському районі. Тут бракує 39 лікарів різного профілю. За 20 років новосілля у новій квартирі не справив жоден медик. Нині троє молодих спеціалістів мешкають в орендованих помешканнях, а двоє — з родинами у пристосованому приміщенні у райлікарні.

За даними обласного управ-

ління охорони здоров'я, на Чернігівщині кількість медичних працівників, які потребують забезпечення житлом, становить 513 чоловік, з них 167 — у сільській місцевості. Для того, щоб створити належні соціально-побутові умови, забезпечити відповідний життєвий рівень медичних працівників та закріпи-

ти лікарів у районах, у 2006 році була розроблена обласна Програма забезпечення житлом працівників гуманітарної сфери у сільській місцевості на 2006-2010 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 18 вересня 2006 року.

Відтоді справа начебто зрушила з місця. Незважаючи на брак фінансів, усе ж за кошти обласного бюджету вже придбано десять квартир. Окрім того, до цієї справи залучене й фінансування з місцевих бюджетів. Зокрема, у 2006 році для лікарів із сільської місцевості куплено 6 помешкань, у 2007 році — 9, у 2008 році — 8. А найбільше у 2009 році. Тоді забезпечили житлом 15 медиків.

— Але це, звичайно, крапля у морі, — коментує згадане депутат Чернігівської обласної ради Юрій Солодько. — У Ніжинську центральну районну лікарню потрібно чимало фахівців, але ми не можемо запропонувати їм жодного житла.

Як на мене, у цьому питанні й можливостей області замало. Навпевно, треба розв'язувати цю проблему на державному рівні гарантованим фінансуванням.

На Чернігівщині є й райони, де завдяки місцевому самоврядуванню, спонсорам усе ж таки пом'якшили ситуацію із поліпшенням житлових умов лікарів. Йдеться насамперед про Корюківський, Носівський, Бобровицький райони.

Семенівка — невеликий район, де практично нічого не будується. — Але є багатоповірки з пустуючими квартирами, — розповідає головний лікар Семенівської ЦРЛ В'ячеслав Забелін. — Люди колись давно виїхали на заробітки, не повертаються, не платять комунальні послуги. Ми

За 20 років у Менському районі у новій квартирі не справив новосілля жоден медик.

з допомогою прокуратури, депутатів, міської ради забираєм ці помешкання на баланс міста. І таким чином за останні роки отримали п'ять квартир для лікарів. Ось завдяки цьому маємо невропатолога Андрія Можара, інфекціоніста Людмилу Янченко. Молоді спеціалісти почали роботу у Семенівці з новосілля.

Як розповів керівник, він теж як депутат районної ради вжив немало організаційних заходів, аби кадрова проблема лікарів у віддаленому районі була розв'язана. Та цей позитивний приклад швидше виняток у медичній галузі області. Нині не забезпечені житлом у Сосницькій ЦРЛ 10 лікарів, Бахмацькій ЦРЛ — 6, Талалаївській ЦРЛ — 6, Городнянській ЦРЛ — 4. Усього на Придесенні загалом у безквартирному статусі перебувають у сільській місцевості 61 лікар, з них 38 — молоді спеціалісти.

Зрозуміло, самі медики згадану проблему не розв'яжуть самотужки. Потрібні додаткові зусилля виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, аби більшало лікарів-професіоналів на селі. Адже смертність у населених пунктах, кількість хворих зростає і від того, що селяни вчасно не отримують належної меддопомоги через елементарну відсутність лікарів-професіоналів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область. На знімку: фельдшер Світлана Олійник, яка живе на квартирі, веде прийом у нещодавно відкритій Анісівській лікарській амбулаторії загальної практики сімейної медицини. Незабаром тут заплановано облаштувати дві квартири на другому поверсі амбулаторії.

Фото автора.

Для того, щоб новоспеченому пенсіонеру провести обрахунок пенсії з одиничним коефіцієнтом, тобто таким, котрий дав би змогу отримати хоча б прожитковий мінімум, у березні йому потрібно було заробити зарплату в 1864 гривні. Водночас, за даними статистики, середньомісячна зарплата на Хмельниччині була 1515 гривень. Таке співвідношення може дещо змінюватись, але вже протягом мало не десятка літ середні заробітки подолян на 20—30 відсотків менші від загальнодержавних. І це значить, що за існуючої пенсійної системи мінімальні пенсії для земляків закладені вже на багато років уперед.

Прикро, але в задачі відповідь виходить одна: хоч як працюй — на пенсію підеш із мінімумом?

Стаж пенсії не товариш?

Насправді останнє твердження дещо перебільшене. Декому все-таки вдається заробити на пенсію у два, а то й три рази більшу від мінімальної. Але ж при цьому й середній заробіток потрібно мати хоча б тисячі три гривень на місяць. Така сума в багатьох викликає лише посмішки.

Щоправда, останнім часом надзвичайно актуальною стали кампанії з повернення зарплатних боргів і з виведення заробітків з «тіні». На підтвердження того, що поза легальним оборотом, а, отже, і поза бюджетом та пенсійними внесками, крутяться суми, котрі дотягують ледь не до офіційно прийнятих бюджетів, різні контролюючі та перевіряючі органи називають чимало фактів. Але поверхнімось до статистики. На початку року тільки в десяти районах і містах області, включаючи і найбільші, від 35 до 50 відсотків працівників виплачували своїм працівникам мінімальну або меншу зарплату. В дванадцяти ця кількість «економних» роботодавців досягала вже мало не двох третин, а в двох районах сягнула до 76 відсотків.

Очевидно, що йдеться не про окремих порушників та злочинних неплатників (зароди справедливості варто зауважити, що правоохоронці постійно борються із такими), а про масове явище. В гарячу спеку в природі багатьом рослинам тільки й вдається вижити завдяки животворній тіні. То чи не відбувається щось подібне й у нашій економіці? І чи справді, вибивши всі борги з неплатника, вдається докорінно змінити ситуацію із наповненням бюджету та ПФ?

Сьогодні загальний борг до обласного ПФ становить близько 55 мільйонів гривень. Зарплатні борги за пару останніх місяців удалось зменшити на кілька мільйонів, і тепер вони не перебільшують 24 мільйонів гривень. Уявімо ідеальну ситуацію: з усіма ними нарешті покінчено. А що в результаті отримає пенсіонер? Адже сума ця становить близько восьмої частини місячної(!) потреби пенсійного фонду. Навіть якщо багаторічна наполеглива боротьба за неї всіх місцевих органів влади нарешті закінчиться, пенсійні перспективи все одно не проясняться.

Для багатьох невеликих промислових підприємств, аграрного сектору, дрібних підприємців ресурс підвищення заробіт-

З 427 тисяч пенсіонерів області трохи менше двох третин так і не змогли заробити собі навіть на мінімальну, не те що на середню пенсію.

ної плати, а відповідно — і збільшення всіх відрахувань, не такий уже й великий. Через це виникає ще один пенсійний парадокс: хоч би скільки років ти віддав би роботі, але через низький рівень заробітків отримати повноцінний стаж надзвичайно проблематично.

На цьому фоні розмови про збільшення пенсійного віку в багатьох викликають тільки роздратування. І справа навіть не в тому, що українці бояться не дожити до нового пенсійного віку. Як засвідчують цифри, на Хмельниччині близько сорока відсотків пенсіонерів становлять ті, хто перейшов сімдесятирічну межу. Проблема в іншому: великий трудовий стаж не гарантує забезпечену старість. То для чого трудитись більше й довше?

Пенсійна спокуса

І все-таки вона існує, та пенсійна спокуса, котра заохочує і до підвищення пенсійного віку, і до дуже сумнівних сплат до ПФ, і до чіткого фіксування всіх-всіх заробітків. Неважко здогадатись, що це — пенсія державного службовця чи тих щасливчиків, кому закон гарантує зовсім інші правила пенсійної гри. З'ясовується, для того, щоб їх отримуватись, не потрібно жодних наказових чи каральних методів. Головне — стати учасником цієї гри.

Не бачу нічого поганого в тому, щоб хтось отримував на старості літ справді достойну пенсію. Кепсько те, що одне правило не розповсюджується на всіх. А це не тільки викликає соціальну напругу в суспільстві, а й виробляє певне ставлення до податків та обов'язків перед державою.

До кінця року з урахуванням нових пенсійних нарахувань потреби Хмельницького ПФ становитимуть близько шести мільярдів гривень, що майже на два мільярди більше, ніж торік. Половину цієї суми область очікуватиме від держбюджету. Іншу — мусить назбирати сама. Щоб пенсія і надалі виплачувалась вчасно, вишукуються всі можливі резерви. Вже порахували, що втрати від платників, котрі працюють на території області, але здійснюють відрахування за її межами, становлять близько шести мільйонів гривень. Якщо довести всю зарплату хоча б до мінімальної, це дасть ще вісім мільйонів. Коли змусити платити всіх «підприємців—спроценців» — плюс вісім мільйонів. Додали навіть півмільйона несплачених штрафів та несплачені внески шестирічної давності. Але все це та ще й нинішні борги до бюджету обласного ПФ не дає разом і ста мільйонів гривень.

Навіть мобілізувавши всі ці резерви, важко вести розмову про суттєве збільшення пенсій. Та й державні дотації не зможуть докорінно виправити ситуацію, бо вони не безмежні.

Дехто вже тепер робить ставки на новий Податковий кодекс. Його й справді всі й давно чекають, і ПФ разом із всіма своїми підопічними насамперед зацікавлений, щоби державні доходи зростали. Можна по-різному оцінювати пропозиції про зростання одних ставок та зменшення інших. Але все це, як то мовиться, питання техніки. Важливо, щоб нові

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

Середня номінальна зарплата в економіці області в квітні становила 1625 гривень, що на 23 відсотки нижче, ніж по Україні.

Розмір реальної зарплати з урахуванням зміни цін на товари та послуги до минулого місяця знизився на 3,6 відсотка.

Вище середнього рівня була зарплата працівників фінансової діяльності, промисловості, державного управління, транспорту та зв'язку. Водночас у будівництві цей показник не перевищив 66 відсотків. Із такими статками пристойної пенсії не заробити.

правила оподаткування та пенсійних відрахувань заохочували кожного з нас працювати чесно та відкрито. Головне — що ці правила не тільки відомі, але й успішно діють не тільки в інших країнах, а й у нас. Тепер треба зробити крок за кроком, щоб поширити їх на всіх.

Ірина КОЗАК.

На знімках: десятки подолян щодня навідуються до Управління Пенсійного фонду України у Хмельницькому; усі пенсійні питання хмельничани можуть вирішити у центрі обслуговування міського ПФ; інформацію щодо накопичених пенсійних внесків кожен може отримати через спеціальні термінали.

Фото автора.

Ціни зростають, а послуги не поліпшуються

ЛІТО — ПОРА ВІДПОЧИНКУ

Що очікує на відпочивальників цього літа в Криму? Експерти зазначають, що півострів стає доступним тільки для людей дуже заможних і бідних. Утім, місцеві чиновники з оптимізмом відзначають, що нинішній сезон буде кращий, ніж торішній. Вони впевнені, що ні підвищення цін, ні екологічна ситуація не відлякують цінителів кримського відпочинку.

Ціни на туристичні послуги дорожчають в усьому світі — це об'єктивна реальність. Крим — не виняток. Відпочинок на півострові в середньому подорожчав цього року на 10—30 відсотків. Найприйнятніші ціни можна знайти в Судаку — від 145 грн. до 1 тис. грн. з людини за добу, в Алушті — від 170 грн. до 2190 грн., у Євпаторії та Саках — від 155 грн. до 840 грн. Найвищою вартість послуг залишається в Ялті: вона варіюється від 375 грн. до 5 тис. грн. з людини.

Депутат Верховної Ради АРК, член парламентської комісії з рекреаційного, санаторно-курортного комплексів і туризму Євген Михайлов вважає, що Крим і Севастополь не витримують конкуренції з Туреччиною.

«Незважаючи на те, що я один із тих, хто не хоче, щоб Крим програвав Туреччині, на жаль, можу сказати, що цього року ми не просто будемо програвати, ми катастрофічно програватимемо. І не тільки Туреччині. Маленький приклад: 172

млн. доларів Туреччина витрачає на розвиток туризму щороку. І мільярди на будівництво нових об'єктів. А ми торік витратили півтора мільйона гривень. Тож як ми можемо суперничати, навіть якщо ми значно підприємливіші. Звісно, що ні», — сказав депутат.

Доїхати із Сімферополя до місця відпочинку в пік сезону, у липні—серпні, іноді є проблемою. Хоча на Південний берег ходить тролейбус. Але відпочивальник нині розбірливий, йому транспорт подавай із кондиціонером, а не 40-річні тролейбуси. У касах автовокзалу квиток до Ялти та Севастополя коштує не більш як 25 грн. Але вам доведеться вистояти чергу, і не факт, що потрапите на найбільшій рейс. Міжміське легкомоторне таксі на привокзальній площі практично не знайдеш. А от якщо ви поспішаєте або дозволяють кошти — заплатіть 300—400 гривень перевізникам «нелегалам» і поїдете до Севастополя із вітерцем і кондиціонером на легковіку. Кримська влада намагається справитися з нелегальними перевезеннями. Але, судячи з кількості нелегалів на залізничному вокзалі Сімферополя, поки що їм це не вдається.

Кримські оздоровниці не можуть працювати собі на збиток. У вартість путівки входять харчування, лікування, зарплата персоналу й господарські витрати. Чистий прибуток фактично не перевищує десяти—двадцяти відсотків. Адже частина доходів іде державі. А вона практично не витрачає жодної копійки на розвиток курортної інфраструктури.

Непокоять людей пляжі та екологія кримських курортів. У червні на «гарячі» телефонні лінії міністерства курортів і туризму АРК та кримського голковку МВС, організовані для реагування на проблеми доступу кримчан і відпочивальників

Фото автора.

до моря, надійшло майже сто дзвінків. За словами співробітника міністерства Андрія Бєлікова, люди скаржаться на антисанітарний стан пляжів і стягнення плати за прохід на них. А нещодавно взагалі стався курйозний випадок у Феодосії. Від-

А ТИМ ЧАСОМ...

На базі Кримського агротехнологічного університету пройшла презентація проекту концепції розвитку сільського туризму в автономії. «Розроблена концепція розглядає сільський туризм як сучасний і ефективний інструмент розвитку сільських територій і боротьби з бідністю. Реалізація концепції дасть змогу створити нові робочі місця та підвищити доходи сільських мешканців, збільшити надходження до місцевих бюджетів, поліпшити соціальну інфраструктуру, зберегти визначні пам'ятки й звичаї півострова», — вважають розробники.

почивальниця, яка прибула з Італії, прийшла на орендований пляж зі своїм розкладним стільцем, після чого її попросили залишити пляж. «Підійшли два молодики, сказали, що тут перебувати зі своїм навісом і лежанкою не можна, це приватна власність, далі пішли образи й скандал. І це все при дітях і онуках! Я босоніж побігла до виконкому і міліції, щоб шукати там справедливості», — цитує

одне із кримських видань відпочивальницю. Після цього жінка написала заяву до міліції, а її родина наполягла на терміновому виїзді з Криму. І це за того, що у квітні Рада міністрів автономії прийняла постанову «Про деякі заходи щодо забезпечення законності при використанні пляжів загального користування і організації пляжного відпочинку». Документом встановлюється безкоштовний і безперешкодний доступ до пляжів загального користування, а також забороняється стягнення плати при вході на пляжі.

Орендарі пляжів і чиновники, що ратують за платність пляжів, мотивують тим, що у прибережних селищ і міст немає грошей на прибирання місць пляжного відпочинку. Але ж були фінанси за радянських часів? І зовсім незрозуміло, куди вони зараз діваються. І це незважаючи на те, що податки платять підприємці, які працюють у місцях відпочинку, і стягують із відпочивальників курортний збір.

Що стосується екології, то й вона залишає бажати кращого. Гори сміття, відсутність урн і туалетів на диких пляжах, проблеми з очисними спорудами тощо — усе це, звичайно, відлякує відпочивальників. Екологи стверджують, що коли екологічну ситуацію не змінити, то на півострові настануть незворотні процеси, тому треба працювати на упередження.

Георгій ВЕРБЕС.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Йожеф Орос: «У кожній професії має домінувати совість»

На Буковині не тільки найстрункіші буки, найчистіші форельні річки, найсмачніші голубці й найспівочіші люди... На Буковині ще контрабандний розвій, бо поруч — два державні кордони, тотальне винищення річок через дармову гальку, десятки приватних бетонних заводів, і не менш варварська вирубка лісів. А ще на Буковині, як і всюди, простому люду не проштотуватися у кабінети, окуповані хабарниками, і не прогулятися з дітьми у лісі, де армія браконьєрів полює на різноманітну дичину, включаючи червонокнижних зубрів. Зате на відміну від Верховної Ради, у Чернівцях не тільки знають своїх педофілів, а ще й запроторюють їх до в'язниці.

Про це та інше йдеться у розмові з головним законником області, її прокурором Йожефом Ференцовичем Оросом (на знімку). Він закарпатець з угорським корінням, який до Буковини попрацював у рідній області, Криму, Херсоні та Дніпропетровську.

Територія

— Криміногенна ситуація, — каже Йожеф Орос, — у нас прогнозованіша і спокійніша, ніж у великих регіонах. Там навантаження на керівників досить потужне. На Закарпатті й на Буковині, в областях, які дуже схожі, ментальність людей, певно, через те, що свого часу ці регіони входили до складу, так би мовити, старої Європи, були під Австрією, відрізняється від, приміром, Дніпропетровська. Тут люди відповідальніші перед громадою, а від цього — законослухняніші. Проте життя, економічні негаразди провокують зростання злочинності. Наше завдання — спільно з іншими правоохоронними структурами запобігати таким тенденціям.

Що стосується Чернівців, то вони мені дуже сподобалися. Коли отримав призначення на колегію, скажу чесно, ледь не впав зі стільця. Якоюсь чіткою інформацією про місто і край не мав. Пам'ятав хіба що, як закарпатці їздили за товаром на Калинівський ринок і що Софія Ротару десь звідти. Тому зайшов у Google. Прочитав винятково захоплені відгуки: і «маленький Париж», і «Відень», і ще багато хороших слів. Так часто пишуть про свої гнізда. Не повірив і набрав провокативний текст «Чернівці — це глухий задвірок» і отримав кілька різких заперечень. Мовляв, хто я такий, щоб так заявляти. Тепер бачу, що вони мають рацію... Чернівці справді нагадують мені Відень, який я дуже люблю, особливо подобається передмістя, котре зветься Віденським лісом.

— Йожефе Ференцовичу, в області проблеми із законністю на кількох напрямках: кордон, ліс, екологія. Проте на відміну від більш криміналізованих областей у нас, як в Європі, місцева преса носить з убиством зубра як з убиством політика чи кримінального авторитета.

Ліс

— Хіба це погано? Ця тема болюча і для мене. Після першого вбивства цієї рідкісної, занесеної до Червоної книги тварини я, вживши відповідних заходів і звернувшись до громадськості через ЗМІ, вважав, що поставлено крапку. Але буквально через кілька місяців знову люди підняли руку на звіра, який є однією з окрас Буковини. Кажуть, вполували через те, що не було що їсти. Це нісенітниця. Я сам попросив, щоб мені принесли на пробу шматок м'яса, вилученого у браконьєрів. Я не засвідчив дорогих ресторанів, але скажу вам, що для людини, яка харчується у звичайних закладах, у ньому нічого доброго нема. М'ясо старої корови. На мою думку, це просто розбещеність, помножена на безкарність.

Шанобливе ставлення до природи треба виховувати. І не питання — бідні ми чи багаті, це питання порядності. Поручено кримінальну справу. Винних у вбивстві затримано. Що ж до першого убивства, то справа вже в Сторожинському райсуді. Я вважаю, що держава повинна посилити відповідальність за браконьєрство, особливо щодо тварин, занесених до Червоної книги.

Що стосується взагалі лісу, то проблема дуже проста. Лісники, які повинні його охороняти, самі ж його незаконно вирубають або санкціонують подібне, самі про-

дають і самі це прикривають. Усі інші у кримінальному ланцюгу з незаконної вирубки та вивезення лісоматеріалів співпрацюють з ними. Наприклад, є Вижицький національний парк, 12 тисяч гектарів землі. П'ятеро лісників зрубали лісу на 450 тисяч гривень, думаю, більше, але так порахували. Поручено кримінальну справу. Вони конкретно до цього причетні. А раніше, коли ми ще їх не впіймали, казали: знаємо, чуємо, що десь рубають, але техніки у нас нема, лісові дороги непролазні, пішки йти три дні, що ми можемо вдіяти? Все це казки буковинського лісу. Зрозуміло, що вирубають тільки ті, кому вони дозволяють. Тепер ми цьому покладемо край.

Закон

— Кажуть, що що кримінальну тему «кришують» правоохоронці, що автопоїзди з краденим лісом супроводжують мільйонери. Аж до митниці.

— Як прокурор я не можу це підтвердити, бо не маю конкретних фактів. Якщо прокурори десь і причетні, то хіба що в останній ланці, коли їхні колеги порушують справи за такими фактами.

— У місцеву пресу просочувалася інформація про причетність нібито УБОЗу.

— Говорять багато: мовляв, контрабандні цигарки вздовж кордону — їхні, підпільні гральні клуби — їхні, наркотики — їхні, проституція — їхня, валютники тощо. Але все це на рівні розмов. Фактів нема. Там тепер новий очільник, сподіваюся, дасть раду. Кілька тижнів тому голова Чернівецької ОДА Михайло Папів намагався звільнити посадовця з Державної транспортної інспекції, де повне свавілля: ліцензії, маршрути, конкурси, тендери — все за гроші. Ми його звільнили, і що? У нього син працює десь там у Києві, на Печерських пагорбах. Отож суд тупо і, вважаю, незаконно поновив його на посаді. Але це не означає, що ми маємо скласти руки і нічого не робити. Голова облдержадміністрації своєчасно порушив питання про усунення від посад хабарників, котрим кожна маршрутка платить по тисячі гривень, а маршруток у Чернівцях — понад 800. Уявляєте, які це гроші? А з другого боку, за їхніх офіційних зарплат не піддатися такій спокусі, певно, важко. Зрозуміло, що там працює схема і, можливо, вертикаль, але нам потрібні докази і принаймні чесний суд. Давно назріла судової реформа, вона вкрай потрібна. Як це втілюватиметься в життя — питання. Буде складно. Вважаю, що якби зробили виборність суддів, як у всіх демократичних державах, це було б позитивно. Вершина правосуддя має бути чистою, а у нас вона, на жаль, найкорумпованіша. Не скажу, що всі, але більшість, — і це кидає тінь на всіх. Буває, що суди зводять нашу роботу нанівець. У цій професії, як у професії пивовара, має обов'язково бути присутня совість. Та це стосується кожної професії.

— Як у цьому сенсі взаємодіє з міліцією?

— Мені пошастило з колегами. Недавно призначено начальником УМВС області Миколу Харабару. З цією людиною приємно працювати, він як свою хату знає місто з його кримінальною підкладкою, тож діє оперативно й ефективно.

Кордон

— На кордоні й далі хмари ходять хмуро?

— Криміналітет липне до кордонів, як мухи до меду. Існує безліч різноманітних схем розмитнення. Весь товар на Калинівському ринку, звісно, теж з-за кордону. Але хочу сказати, що порівняно з іншими регіонами на буковинських відтинках кордону є певний порядок. Його навели ще тоді, коли Вадул-Сиретською митницею керував Микола Салагор. Через його принципи весь товар і в Чернівці пішов через Одесу. Через Одеський порт завозять практично всі великі партії товару. Менше — через львівський напрямок. У нас — ще менше. Зрозуміло, що на кордоні теж працюють живі люди зі своїми слабкостями. Працюють здебільшого скооперовано, тобто у ділі прикордонник, митник, ветеринарний інспектор, міліція і вище. А так як усім добре, то інформація про такі оборудки просочується дуже рідко. Хіба що тоді, коли хтось когось «кине» при розподілі, а той починає нам жалітися. Та й то потім шкодує, бо починаються погрози, умовляння, відкупні... Такі справи доволі складні для розслідування. Та вони є, і ми важко, але протягуємо їх через суди. Так, наприклад, 4 березня цього року УБОЗ УМВС України в Чернівецькій області порушив кримінальну справу проти членів організованої злочинної групи, яка діяла на кордоні з Молдовою у Сокирянському районі. До групи входили інспектор прикордонної служби, головний інспектор митної служби та громадянин Молдови. Лише в одному випадку, коли їх зупинили працівники УБОЗу, вони ввели на вантажних автомобілях з Молдови через митний пост «Кельменці» у с. Вашківці з приховуванням від митного контролю без жодних документів 125 тисяч 174 салжанці плодівих та декоративних дерев, ягідних кущів тощо на суму 909 тисяч 218 гривень, у такий спосіб заподіявши державі шкоди у вигляді несплаченого мита та ПДВ на суму 204 тисячі 805 гривень. Справу вже скеровано до суду. Проте через митниці возять не лише салжанці. Основним видом контрабанди є цигарки та речі ширьжитку. І, повторюю, дуже часто прокуратура наштотується на кругову поруку і сумнівну судову перспективу.

Корупція

— Йожефе Ференцовичу, хабарництво серед чиновників усіх мастей — справи, які теж дуже важко доводити у судах.

— Так. Але попри це нами направлено до суду з обвинувальними висновками справи проти двох міських голів, чотирьох державних виконавців, працівника міліції, головного архітектора району, начальника сектору районного відділу ГУ МНС, заступника декана Чернівецького національного університету, інженера інспектора Держтехнагляду тощо. Нещодавно порушено кримінальну справу і затримано службових осіб Головного управління земельних ресурсів Чернівецької області, відділу земельних ресурсів у Вижицькому районі та райдержадміністрації, які незаконно видали акти на землю трьом громадянам по десять соток лісу кожному для будівництва дач, завдавши державі збитків на

суму понад 300 тисяч гривень. Закінчено розслідування справи проти начальника відділу кадрів Глибочкої районної лікарні, яка отримала 900 доларів США за працевлаштування, проти одного з керівників відділу Держкомзему у Сторожинці — за хабар у сумі 1000 доларів за виготовлення та видачу державного акта на землю. Розслідуються кримінальні справи стосовно двох сільських голів Путильського району за вимагання та отримання хабара у сумі 80 тисяч євро та 2 тисячі євро за виділення земельних ділянок у гірській місцевості. Також на виході кримінальна справа проти державного інспектора Головрибоду, який вимагав та отримав хабар в сумі 8 тисяч 700 гривень за непригняння браконьєрів до відповідальності.

За п'ять місяців цього року порушено 14 кримінальних справ, 7 спрямовано до суду. Статистика щодо хабарів у межах України взагалі цікава. Із 12 тисяч кримінальних справ за хабарництво засуджено конкретно до позбавлення волі лише 21 людину. І ця тенденція триває. Я працював у Дніпропетровську, де хабарництво на голову вище і ціна питання — теж. Там, наприклад, якщо беруть хабар 100 тисяч доларів, то принаймні у них є ще 200 тисяч, щоб відкупитися. У нас же нещасна жінка, сільський голова, взяла, біс попутал! — 80 тисяч євро, а на пристойного адвоката нема ні копійки. Її чоловік так виручав свою дружину, що провів оперативника на капоті своїх «Жигулів» триста метрів...

Корупція є у всьому світі, де демократичні засади — там корупція. Не було її тільки при сильних диктатурах. Це треба розуміти. Але миритися з цим держава не має права.

Добросусідство

— І знову запитання, яке стосується кордону. Така Чернівецька область, що куди не поїд — кордон. Зараз Україна намагається поліпшити відносини з Румунією. Президент України зобов'язав голову Чернівецької ОДА активізувати цей процес, навести мости, позайомитися з сусідами для поживлення економічних стосунків. Проте іноземний інвестор, у тому числі й румунський, побоюється нашого однобокого й неоперативного суддівства, податкового та чиновницького свавілля, як наприклад, у випадку з румуно-італійською «Глобал К», де українські компанії «кинули» іноземців, а наші суди та правоохоронці вже більше року не можуть покласти цьому край.

— Насамперед скажу, що ми чудово співпрацюємо з нашими колегами. Ось свіжий приклад. Нещодавно мешканець Чернівців зі своїм родичем у румунській Сучаві застрелили валютника, його дружину, семирічну доньку і забрали сім тисяч євро. У Румунії через вбивство дитини цей злочин набув неабиякого резонансу. Їхні правоохоронці попросили нас, незважаючи на відсутність відповідних угод, надати допомогу, передати відеозапис з кордону і таке інше. Згідно із законом я мав би порадити їм звернутися через Генеральну прокуратуру і надати мені відповідні дозволи і документи, адже йдеться про українського громадянина. Натомість я сам оперативно зателефонував до Генеральної прокуратури, пояснив ситуацію, і мені дали позитивну відповідь. Завдяки цьому по гарячих слідах цей злочин розкрили за десять діб. Злочинця, який через подушку вистрелив у голову дитині, котра спала, ми затримали. Румунська сторона висловила нам неабияку вдячність за таку співпрацю. Можливо, у політиків інші методи, та я вважаю, що правоохоронці мають діяти саме так.

Що стосується підприємства, яке ви згадали — «Глобал К» у райцентрі Глибока — то нічого нового не скажу: наша судова система — це жах. Суди виносять суперечливі рішення, а стосовно цього підприємства вже відбулося декілька судів. Те, що італійського інвестора обдурили українські партнери, — це факт. Немолодий вже чоловік, який має заводи в усьому світі, у тому числі — і в Румунії, має службу безпеки то-

що, передав своїм партнерам в Україні мільйон. А вони гроші забрали, фабрики нема, хоча це підприємство дуже потрібне у Глибоці, дотаційному районі, де гостра проблема із зайнятістю робочих рук. Сподіваюся, що у цій справі також буде поставлено крапку.

Тут є проблема. Працюючи в Дніпропетровську, я мав справу з серйозними закордонними інвесторами. Отож вони тільки-но чувають слова «кримінальна справа», «прокуратура», одразу ж відмовляються від інвестування у пов'язані з цими термінами підприємства. Просто не хочуть зв'язуватися. У нас там була цікава справа стосовно річкового флоту. Вони хотіли продати частину акцій і поправити справи на отримані кошти, а ми саме почали перевірку. До мене в прокуратуру прийшов керівник і буквально благав: почекайте хоча б місяць, бо якщо інвестори дізнаються про перевірку, зникнуть як роса на сонці. У таких справах і прокурорам слід виходити із здорового глузду і рахуватися із законами ведення бізнесу. Це моє переконання.

Артек

— Пане прокуроре, не так давно українські ЗМІ та громадськість перебарвували брудну історію довкола «Артека», де були бучимі задіями кілька народних депутатів та міністр. Ішлося про випадки педофільії з боку високих посадовців. У Чернівцях теж мало місце щось подібне: у педофільії звинувачували двох бізнесменів. Чим завершилася та справа?

— Закінчилася тим, що Шевченківський районний суд уже позбавив одного педофіла волі на строк 8 років. Стосовно іншого розслідування завершено і справу також направлено до суду. Ці справи було порушено ще 19 лютого 2009 року за фактом неодноразових сексуальних контактів з неповнолітніми дітьми з боку нестановлених осіб. Слідство вийшло на двох чернівчан — В. Р. (ще не засуджений) та Івана Жиряду. Встановлено, що з жовтня 2006-го по серпень 2008 року, використовуючи безпорадний стан дітей та застосовуючи психологічне насильство та залякування, засуджений нині Іван Жиряда, дружина якого та троє неповнолітніх дітей проживають у США, вчиняв статеві акти переважно у неприродний спосіб стосовно неповнолітніх. Ці дії відбувалися як у квартирі, так і в автомобілі «Хаммер», який належить бізнесмену. Залякані діти боялися розповісти про це батькам тривалий час і регулярно піддавалися насиллю. Деякі хлопчики виховувалися в інттернаті. Засуджений — буковинець румунського походження, громадянин України, котрий отримав право на постійне проживання у США. Пам'ятаю, тоді на прес-конференції хтось із журналістів заявив, що дуже сумнівається, що педофілія буде засуджено, зважаючи на те, що вони були добре матеріально забезпечені, отож, на думку багатьох, могли відкупитися. Проте і прокуратура, і суд, зважаючи на великий резонанс цієї справи, провели копітку роботу, і винний у розбещенні та згвалтуванні дітей потрапив на тюремні нари. Стосовно його «колеги» кримінальну справу теж завершено, тепер слово — за судом.

Офсайд

— Що прокурор Чернівецької області робить, коли знімає мундир і кладе у шухляду справи? Які ще інтереси маєте, Йожефе Ференцовичу?

— Дуже люблю мандрувати. Маєтків, дорогих авто не наставляю, а ось відвідувати інші країни полюбую. Мене підтримує і дружина Католіна Степанівна. Одного разу навіть хотів купити їй на ювілей спільного життя перстень на пам'ять або якусь шубу. Знаєте, що вона сказала? Краще поведи мене раз на Мальдіви. Люблю європейські міста, музеї, театри, кухні інших народів, шкода, що рідко це можу собі дозволити. Хочу бачити, як живуть інші люди. Зараз у Чернівцях живу у квартирі, а так хочеться жити, як у дитинстві, у своєму домі, з садом, квітами...

Інтерв'ю від Сергія СУЛИМА.

Районний суд уже позбавив одного педофіла волі на строк 8 років

Два іменинники за раз: у Казахстані ювілей президента й День Астани

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Далі театралізоване шоу продовжилося не менш барвистим виступом — хореографічною композицією «Люди сонця» за участю артистів балету й танцювальних колективів національних культурних центрів. Завершилося все грандіозним феєрверком і лазерною виставою, що освітила нічне небо столиці.

«Хан Шатир» став черговим значним символом Астани. Він вважається найбільшим міжнародним проектом і однією з найвищих споруд шатрової форми у світі! Гігантський намет, підвішений у повітрі на

висоті 150 метрів, замикає головну вісь нового центру міста Астана, що починається із президентського палацу.

Спроектував центр всесвітньо відомий британський архітектор Норманн Фостер. І над його реалізацією протягом п'яти років працювали компанії з Казахстану, Росії, Туреччини, Великої Британії й Німеччини.

На відкритті Нурсултан Назарбаєв відзначив, що будівництво нової столиці — Астани — стало за ці роки найграндіознішим інноваційним мегапроектом на всьому пострадянському просторі. Президент привітав усіх казахстанців

зі святом, побажав їм миру й благоденства.

Фостерівський «Хан Шатир» — своєрідний подарунок самому Нурсултанові Назарбаєву, щоправда, сам Назарбаєв в інтерв'ю журналістам терпляче повторював, що всі заходи присвячені дню міста, а не його 70-річчю...

Що ж стосується ювіляра, то, як відомо, Нурсултан Назарбаєв стоїть на чолі Казахстану вже 20 років. У квітні 1990 року його обрали президентом республіки на сесії Верховної ради Казахської РСР. У грудні 1991 року, січні 1999 року й грудні 2005 року Назарбаєв перемагав на всена-

родних виборах президента Казахстану. У травні 2007 року парламент країни затвердив за Назарбаєвим право залишатися президентом довічно.

Назарбаєв зробив ставку на без'ядерну зовнішню політику Казахстану, закривши ядерний полігон у Семипалатинську й знищивши всі ядерні боезаряди, що залишилися в республіці з радянських часів. Протягом 1996—2005 років Казахстан повністю завершив делімітацію кордонів із сусідніми державами, включаючи Росію, з якою у Казахстані найдовший сухопутний кордон у світі — близько 7500 кілометрів.

Конфіскували кокаїну на 60 мільйонів доларів

580 кілограмів кокаїну виявлено під час огляду суховантажного судна «Сан-Фернандо», яке прибуло до Одеського морського торговельного порту з Чилі. За цінами чорного ринку такий вантаж тягне на 60 мільйонів доларів.

Увагу прикордонників і митників привернули металеві труби різного діаметра. Цей вантаж викликав скоріше подив: як відомо, труби в достатній кількості виробляються в Україні, і завезення їх сюди з Латинської Америки здавалося невдалим жартом. Під час огляду труб з'ясувалося, що в них є подвійні стінки: труба малого діаметра методом зварювання монтувалася з трубою більшого діаметра. Стінки між ними були заповнені білим порошком. Згодом експерти визначають, що цей порошок — «важкий» наркотик кокаїн.

Виявлена партія кокаїну — найбільша в історії незалежної України, яку намагалися ввезти в нашу країну. За інформацією правоохоронців, кокаїн планувалося переправити для розповсюдження в країні ЄС.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Смоленська трагедія знову в центрі уваги

Катастрофа польського президента польського літака під Смоленськом, яка, за негласною домовленістю політиків, не піднімалась під час президентської кампанії, знову в центрі уваги політиків та ЗМІ.

Питання порушив кандидат у президенти від опозиційного Права і справедливості (ПіС), брат-близнюк загиблого президента Ярослав Качинський. Він наголосив на необхідності «отримати властиву відповідь (на питання про причини. — Авт.) у всіх вимірах — моральному, політичному та правовому». З урахуванням проголошеного лідером

ПіС завдання підготовки партії до виборів в органи місцевого самоврядування та парламентських, політологи прогнозують, що питання стане одним із провідних у риторичі партії найближчими місяцями.

Із закінченням виборів активізував свою діяльність і «Рух 10 квітня». Його представники заявляють: «З'ясування причин катастрофи є політичною справою, так само як убивство Джона Кеннеді чи інші нещасні випадки людей на таких посадах». «Рух» направив прем'єр-міністрові Дональдові Туску листа з вимогою передачі слідства в руки незалежної міжнародної комісії, під яким підписалося понад 50 тисяч громадян.

Не вдоволені ходом слідства й родини загиблих, які не отримують інформації та відповідей на свої запити від польської прокуратури. Вони підготували запит на проведення екстумації тіл своїх близьких. Адвокати деяких родин дома-

гаються допиту прем'єра Туска та новообраного президента Коморовського.

На «інформаційний голод» нарікають і слідчі Окружної військової прокуратури у Варшаві, які отримали від росіян лише 1300 сторінок справи, копії записів бортових самописців та стенограми розмов у кабіні пілотів, які викликають сумніви через відсутність кільканадцяти хвилин записів. Додалася й інформація телебачення ТВН-24 та газети «Жечпосполіта», які оприлюднили свідчення членів екіпажу Як-40, що приземлився у Северному за годину до катастрофи. Вони стверджують, що контрольна вишка дозволила екіпажеві Ту-154М знизитися до висоти 50 метрів, тоді як мінімальна висота для прийняття рішення про приземлення для цього аеродрому становить 100. Саме цього фрагмента бракує у стенограмах розмов із кабіні екіпажу.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Співпраця з Краківською Фундацією розширить доступ до архівів

Угоду про створення фонду користування документами з історії римо-католицької церкви уклали Державний архів Тернопільської області і Фундація імені Святої королеви Ядвіги для університету папського Івана Павла II у Кракові. Архів отримає спеціальну апаратуру для створення електронних копій документів, завдяки чому з'явиться можливість сформувати фонд користування матеріалами, що в ньому зберігаються.

Очікується, що перший транш надійде до кінця липня. Співпраця з Фундацією розширить доступ користувачам до архівних документів, надасть можливість здійснювати наукові дослідження.

До речі, нове приміщення Тернопільського архіву, яке споруджується вже двадцять років, планують закінчити цього року. З початку липня на об'єкті знову з'явилися будівельники, паралельно переробляється документація, що встигла застаріти. В новобудові будуть використані найсучасніші технології зберігання документів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ФОТОФАКТ

У Фінляндії триває оперний фестиваль міста Савонлінна, один з найвідоміших культурних заходів країни.

Фото Лехтикува (Укрінформ).

Більш як 230 чоловік загинули після вибуху цистерни з бензином біля конголезького міста Санге, близько ста людей перебувають у лікарнях з опіками різних ступенів тяжкості.

ПЛАНЕТА

Союз трьох

Росія, Білорусь і Казахстан підписали заяву про набрання чинності Митним кодексом. Про це повідомив президент РФ Дмитро Медведев після закінчення засідання саміту Євразійського економічного співтовариства (ЄврАзЄс) в Астані.

«Було підписано заяву у зв'язку з тим, що набув чинності Митний кодекс. У відносинах між трьома країнами він набув чинності 6 липня, а для Росії й Казахстану — з 1 липня», — сказав Медведев на прес-конференції.

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв назвав формування Митного союзу найголовнішою подією за десятилітню історію ЄврАзЄс. Саме ж ЄврАзЄс казахстанський лідер вважає найуспішнішим інтеграційним об'єднанням на пострадянському просторі. Назарбаєв відзначив, що фахівцями країн Митного союзу активно проробляється питання про формування правової бази єдиного економічного простору — найвищого ступеня інтеграції після Митного союзу.

При цьому лідери Киргизстану й Таджикистану повідомили на брифінгу в Астані, що також розглядають питання про можливість вступу до Митного союзу.

Повноцінно діяти новий Митний кодекс почав тільки в Росії й Казахстані, де його ратифікували ще навесні. Білорусь тривалий час відмовлялася від прийняття нового МК, прямо пов'язуючи його ратифікацію з питанням про скасування нафтових мит з російської сторони.

Відповідно до озвученої першими особами держави позиції, Україна не має наміру вступати до Митного союзу із РФ, Білоруссю й Казахстаном. Зокрема, про це заявляв Президент України Віктор Янукович на весняній сесії ПАРЕ. Річ у тім, що Митний союз допускає наявність так званого єдиного зовнішнього митного тарифу стосовно третіх країн. Це означає, що ті країни, які після вступу України в Митний союз стикнулися із цими тарифами, можуть зажадати від Києва певної компенсації. Приклади вимоги такої компенсації, скажімо, були в процесі розвитку Європейського Союзу, коли відбувався перехід від зони вільної торгівлі до Митного союзу, вважають експерти.

Яна СТАДІЛЬНА.

Росія надала потерпілим гуманітарну допомогу

Перші руку допомоги мешканцям західних областей України, що дуже постраждали від злив, подали сусіди із Росії.

Днями в аеропорту Івано-Франківська приземлились два вантажні літаки «ІЛ-76» МНС Російської Федерації, які доставили мешканцям Буковини та Прикарпаття гуманітарну допомогу: пересувні електростанції, каркасні намети «Памір 30», ковдри, консерви та 10 тонн цукру. Вантаж, за дорученням російського уряду, офіційно передано представникам місцевої влади. Більшу його частину направили до найбільш постраждалої Чернівецької області.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Саме цього фрагмента бракує у стенограмах розмов із кабіні екіпажу

Мирослав ЩЕРБЕЙ: «Альтернативи проти паводкового захисту немає»

Негода, яка вирувала у травні-червні над заходом України, наробила чималої біди. Не обійшла стихія й Закарпаття. Не встигла область оговтатися від сильних дощів, які пройшли 15—21 травня, як регіон знову потрапив у немилість природи. Упродовж 3—4 червня в краї випала місячна норма опадів. Через перезволоження ґрунту та відсутність і пошкодження систем водовідведення було підтоплено 8 районів та 3 міста обласного значення, 49 населених пунктів, майже 2150 дворогосподарств, у тому числі 76 житлових будинків, 1141 колодязь, 6 тисяч гектарів сільгоспугідь. Орієнтовна сума збитків становить 4,1 мільйона гривень. Попри завдану шкоду, все-таки вдалося уникнути головного — загибелі та травмування людей.

Про перебіг ліквідації наслідків червневого паводка-2010 та комплекс протипаводкових заходів «Голосу України» розповідає начальник головного управління МНС України в Закарпатській області Мирослав Щербей. І це закономірно, адже підрозділи еменесників разом з іншими службами життєзабезпечення перші приходять на допомогу постраждалим від стихії.

— Мирославе Васильовичу, хотілося б повести мову з вами у двох напрямках: про безпосередньо ліквідацію червневого дощового паводка і про ту термінову й істотну допомогу, яку надав і, впевнений, надаватиме центр Закарпаття, та водночас зазирнути в перспективу: що ще потрібно здійснити, щоб надалі мінімізувати удари стихії? Адже від них, як показують нинішні весна і літо, не застраховані навіть багаті країни убезпеченої Європи...

— Передусім хочу відзначити високий рівень координації та співпраці представників центральних та місцевих органів влади, завдяки чому вдалося унеможливити ускладнення ситуації та забезпечити оперативне реагування під час початку підняття рівня води на річках області й відповідно мінімізувати наслідки дощового паводка.

З перших хвилин, коли почала надходити тривожна інформація від синоптиків про можливі сильні опади, весь особовий склад було переведено на посилений варіант несення служби. Для ліквідації наслідків підтоплення було розгорнуто Ужгородський та Мукачівський зведені загони ГУ МНС.

Найбільшого удару стихії зазнало село Ракошине Мукачівського району, де було підтоплено близько 750 дворогосподарств, із них 60 житлових будинків, 700 підвальних приміщень, 410 колодязів та 150 гектарів сільгоспугідь. З огляду на це, саме тут під головуванням першого заступника міністра МНС України Володимира Антонця за участі представників служб життєзабезпечення області було проведено робочу нараду з ліквідації наслідків швидкоплинного паводка, де було визначено низку першочергових заходів щодо мінімізації його наслідків.

До прикладу: в Ракошиному від ГУ МНС у Закарпатській області працювали 21 одиниця спецтехніки та 58 чоловік особового складу, було відкачано близько 42329 кубіч-

них ситуацій на об'єктах життєзабезпечення населення, зокрема енерго-, газо- та водопостачання. Хоча рятувати людей нам доводилося. Так, у селі Ракошине з підтопленого будинку бійці МНС на руках перенесли в безпечне місце паралізовану бабусю. А днем раніше тут за допомогою плавзасобу проводили роботи з відселення із підтопленого дворогосподарства трьох місцевих мешканців (серед яких була й дитина), що були відрізані водою від «великої землі». Хоча згадати ще про один випадок рятування двох літніх жінок на Тячівщині, котрі майже годину просиділи в холодній гірській річці Тільта неподалик румунського кордону, поки на допомогу не прибули бійці СДПЧ-8 міста Тячів, які успішно провели рятувальну операцію. Цей факт є підтвердженням того, що попри будь-які непередбачувані обставини підрозділи МНС завжди готові діяти за призначенням.

Закарпаття — це повененебезпечний регіон. Навчені гірким досвідом попередніх паводків та отримавши невтішні повідомлення від синоптиків, з перших хвилин в області почали вживати необхідні дієві заходи. Міністр МНС Нестор Шуфрич особисто подякував голові Закарпатської облдержадміністрації Олександру Ледиді за високий рівень співпраці та координації, який був забезпечений. Це унеможливило страшні та складні наслідки, які, на жаль, спостерігалися в сусідніх державах: Угорщині, Словаччині та Польщі.

З огляду на те, що після 1998 року Закарпаття переживало потужніші паводки, але збитки були набагато менші, висновок логічний: альтернативи протипаводковому захисту немає. Останній паводок укротте довів, що новозбудовані берегоукріплення, гідротехнічні споруди на річках області — надійний захист населених пунктів. Саме для цього й було розроблено Програму комплексного протипаводкового захисту в басейні річки Тиси в Закарпатській області на 2002—2006 роки та прогноз до 2015 року. Її реалізація дасть змогу захистити від стихії 500 населених пунктів, 2600 в і р о б н и ч и х об'єктів, 200 тисяч гектарів сільськогосподарських угідь.

Упродовж останніх років проблемним питанням щодо реалізації цієї програми залишалося недостатнє її фінансування з боку держави. Варто пригадати: попри обіцянки колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко фінансувати протипаводкові роботи на всі сто відсотків, насправді для нашого краю виділялося лише 20 відсотків.

Усього за час впровадження програми з 2001 року захищено від шкідливої дії вод 64 населені пункти, 25360 садіб, 31,58 тисяч гектарів сільгоспугідь, мінімізовано збитки у 70 населених пунктах. Отож слід якомога швидше побудувати всі необхідні гідроспоруди, передбачені протипаводковою програмою, що дасть змогу мінімізувати збитки та убезпечити закарпатців від можливих повеней та паводків у майбутньому.

Окремо слід зупинитися на причинах травневих та червневих підтоплень. Звісно, сильні зливи призвели до формувань інтенсивних поверхневих стоків. Але цьому «поприля» захищеність русел, стічних каналів, коветів, дренажних систем, які упродовж багатьох років ніхто не чистив, а сміття накопичувалося. І якщо цими питаннями й надалі ніхто не перейматиметься, передусім місцеві громади, то вода за сильних опадів буде періодично навідуватися на обійстя краян, підтоплюючи особисті будинки й присадибні ділянки.

— Доречно тут запитати: скільки із виділених Кабміном 75,5 мільйона гривень на ліквідацію нинішньої стихії отримає Закарпатська область і куди ці кошти спрямовуватимуться в першу чергу?

— На розширеній нараді, яка пройшла за участі міністра МНС Нестора Шуфрича у Львові, прийнято рішення звернутися до керівництва уряду стосовно виділення із резервного фонду Кабміну понад 70 мільйонів гривень для подолання наслідків негоди. Питання про відновлення роботи всіх гідроспоруд у регіоні перебуває на контролі керівництва уряду. А щодо прискорення фінансування та виконання запланованих заходів у Карпатському регіоні дано відповідне доручення Президента України.

Перебуваючи на Закарпатті, міністр МНС наголосив, що звернеться до Кабінету Міністрів України стосовно виділення 50 мільйонів гривень, а також уже позапланових коштів для компенсації тих витрат, яких зазнали різні структури. Якщо вдаватися до конкретики, то Нестор Шуфрич відзначив необхідність прискореного фінансування будівництва об'їзної дороги навколо Ракошиного, що автоматично дасть можливість створити дамбу, яка захищатиме це велике село від можливого повторення таких ситуацій.

Окрім захисних дамб та берегоукріплень, без будівництва протипаводкових акумулюючих ємностей та низинних польдерів (для накопичення води) комплексний протипаводковий захист неможливий. А вартість зведення цих споруд надзвичайно висока. За даними державного підприємства «Об'єднана дирекція будівництва водогосподарських об'єктів Закарпатської області», приміром, якщо кілометр захисних дамб та берегоукріплень (тобто локальний захист) стає приблизно в суму від 3 до 7 мільйонів гривень, то комплекс акумулювальної ємності — до 100 мільйонів. Таких велетенських коштів область не має. Потрібна державна допомога.

І все-таки роботи ведуться. Найближчим часом в селі Загаття Іршавського району планують почати спорудження ємності. До цього аналогічний об'єкт «гамування» великої води зводився на Чорній Тисі в гірському Рахівському районі, будувався протипаводковий польдер у селах Вари і Четове (низинна Берегівщина).

За умов малоземелля в області постає ще одна проблема — відведення ділянки під будівництво. У наш час, коли більшість земель перебуває у приватній власності, зробити це дуже непросто. Хоча в більшості випадків люди до цього ставляться з розумінням.

— Щойно в області перебувала група послів країн—членів Європейського Союзу на чолі з головою представництва ЄС в Україні Жозе Мануелем Пінту Тейшейрою, котрі передусім ознайомилися з перебігом виконання протипаводкових робіт за п'ятьма проектами, які реалізуються на Закарпатті протягом 2005—2010 років і які фінансово підтримує Європейська унія... Яку оцінку виставили дипломати зробленому і чи зацікавлені, на ваш погляд, ЄС і далі сприяти нашому краю в убезпеченні від паводків?

— Це питання, швидше за все, повинно бути адресоване Закарпатському облводгоспу, який успішно бере участь в реалізації багатьох міжнародних проектів та фінансових програм Європейського Союзу. Приміром, у липні 2008 року в рамках програми добросусідства Угорщина—Словаччина—Україна, наш облводгосп отримав грант на реалізацію проекту «Розвиток Берегівської транскордонної польдерної системи в басейні річки Тиса». У кінцевому результаті, завдяки цим заходам, які потребують серйозного фінансування (загальна вартість проекту становить 800 тисяч євро), поліпшиться протипаводковий захист. Серед його головних напрямів: очищення русел каналів та збільшення їх пропускної спроможності, сприятлива та вчасна акумуляція стоку й випуску води, регулювання водного та повітряного режимів для цілей сільського господарства, збільшення поінформованості та залучення громадськості до розв'язання екологічних та водних проблем, що істотно поліпшить організацію протипаводкового захисту у спільному україно-угорському басейні Берегівської польдерної системи.

Отож ризик підтоплення існує і в інших державах, розташованих у басейні річки Тиса, що, відповідно, потребує міжнародної координації дій. З огляду на це, що 2001 року було започатковано роботу Водного форуму басейну річки Тиса за участі п'яти країн — Румунії, Словаччини, Сербії, Угорщини та України.

Реалізуються також програми транскордонного співробітництва, фінансування яких здійснює і Європейська комісія: «Розробка україно-угорських комплексних планів про-

типаводкового захисту, розвитку водного господарства та оновлення заплавних територій в регіоні Береза і басейні ріки Боржава» (з липня 2006 року); «Покращення системи управління паводками — МОЗЕС», діяльність якої була зосереджена в басейнах річок Уж і Латориця (з червня 2007 року); «Покращення протипаводкового захисту та екологічне оздоровлення навколишнього середовища на україно-румунській прикордонній ділянці ріки Тиса» (з липня 2008 року) та інші.

Фінансування проектів, повторюся, здійснюється за рахунок коштів України та Європейського Союзу, отож вони є корисними для всіх учасників цих заходів. На цьому наголосив і Жозе Мануель Пінту Тейшейра, розповідаючи про зв'язок повеней в Україні, Угорщині, Румунії і Словаччині. Також він наголосив, що дуже важливо, щоб проекти впроваджувалися спільно з українською стороною.

Простіше кажучи, якби це було лише в наших інтересах, то відповідно реалізацію названих проектів фінансово не підтримували б зацікавлені зарубіжні структури.

— Хотілося б почути вашу думку і щодо діяльності автоматизованої програми спостережень «Тиса», яка введена в експлуатацію урядами України, Угорщини і Словаччини в рамках міжнародного проекту TACIS...

— Завдяки унікальній системі автоматизованого спостереження «Тиса» можна завчасно попередити органи місцевого самоврядування нашої області й регіонів сусідніх країн про можливий розвиток надзвичайної ситуації та змоделювати ймовірні зони затоплення. Це означає, що відповідні служби заздалегідь знатимуть, де чекати найбільшої біди, і зможуть приймати адекватні ситуації рішення для захисту територій від впливу стихії.

— Забезпечення протизняного МНС сучасною технікою і спорядженням завжди бажало бути кращим. Як тепер?

— Ситуація щодо забезпечення гарнізонів сучасною спецтехнікою залишається скрутною. Реально термін використання більшості наших червоно-білих машин вже давно минув. Вони експлуатуються 15—18, а то й 20 років. Якщо оперувати конкретними цифрами, то сьогодні є нагальна потреба в заміні 75 автомобілів. Але попри це особовий склад та техніка, що залучалася до ліквідації паводка, яка, до речі, працювала в цілодобовому режимі, витримали випробування. Активно використовувалися також пожежні та рятувальні автомобілі, котрі підрозділи МНС отримали як гуманітарну допомогу із зарубіжних держав: Австрії, Угорщини та Голландії. Дуже добре, що такі дружні напрацювання є, але вони не розв'язують проблеми переоснащення служби загалом. Таку допомогу можна назвати донорними ін'єкціями місцевого ґатунку.

Також відкритим залишається питання забезпечення наших підрозділів додатковою технікою, передусім це стосується пересувних насосних станцій великої потужності.

Сподіватимемося, що найближчим часом за сприяння МНС проблема технічного переоснащення буде розв'язана.

До слова, нещодавно в області відновлено рятувальну вертолітну авіацію. Завдяки двом гвинтокрилам можна буде не лише постійно отримувати оперативну інформацію з постраждалих районів, а й відновити роботу санітарної авіації — вертольоти виконуватимуть функцію повітряної «швидкої допомоги».

На завершення хочу висловити сподівання, що в подальшому ми зможемо успішно розв'язувати нагальні проблеми і що наш край та Україну загалом оминатимуть різноманітні стихійні лиха.

Бесіду вів Василь НИТКА.

На знімках: фрагмент ліквідації стихії; начальник ГУ МНС України в Закарпатській області Мирослав Щербей (другий ліворуч).

Фото прес-служби ГУ МНС у Закарпатській області.

них метрів води. Також за допомогою плавзасобів забезпечувалося підвезення води, медикаментів та продуктів харчування потерпілим мешканцям. Згодом підвозилася й питна вода.

Біля села Зняцьове цього ж району стався перелив води через автошлях державного значення Київ—Чоп. Тут проводили роботи з укладання мішків з піском (працювали 3 одиниці техніки та 30 рятувальників). Рух автотранспорту на цій ділянці не припинявся.

У селищі Середнє Ужгородського району підмало близько 10 метрів насипу річки Веля. Працівниками оперативно-рятувальної служби в тіло дамби було укладено 300 погонних метрів мішків із сипучими матеріалами. Працювали 4 одиниці спецтехніки та 25 чоловік.

Усього на ліквідації наслідків негоди працювали близько 50 одиниць рятувальної техніки та майже 200 чоловік особового складу. Відновлювальні роботи тривають, здійснюється комплекс заходів щодо ліквідації наслідків швидкоплинного паводка.

— У цьому контексті варто звернутися до уроків трагічних минулих паводків: осінній 1998 року завдав області збитків на 810 мільйонів гривень; розбурханий весняний 2001 року виявився вдвічі потужніший, однак збитки становили лише 317 мільйонів гривень; липневий 2008 року завдав шкоди на 164 мільйони гривень, зруйнувавши 26 будинків, 153 мости, затопивши понад 4 тисячі дворогосподарств, майже півтисячі осіб довелося евакуювати, зате, на відміну від двох попередніх, не загинула жодна людина!.. Ваш погляд професіонала-рятувальника на ці явища?

— Справді, важливо наголосити: під час нинішнього паводка обійшлося без загибелі та травмування людей, а також без аварій-

«Замок французької Луари» у Спичинцях

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Шукаючи матеріали для чергового полювання за забутими пам'ятками історії, я випадково натрапила на невелику статтю в одному жіночому журналі про маєток магнатів Тишкевичів у Спичинцях. «Чарівний маленький палац у стилі французького неоренесансу. Двоповерховий, з мансардою і решітками художньої ковки на гребені даху. Це один із 99 палаців, збудованих представниками шляхетного роду Тишкевичів на території України, Білорусі, Литви, Польщі», — так описували Спичинці у журналі. І так вирішилася доля моєї наступної поїздки.

Проте потрапити у Спичинці — це справжнє випробування. Село знаходиться у Погребиському районі Вінницької області. Звернувши з комфортної траси Київ—Одеса на повороті на Тетіїв, ви опинитеся на дорозі, так би мовити, районного значення, яка за кілька кілометрів до Погребища з асфальтованої перетвориться на... польову. Якщо вам пощастить з погодою та автомобілем, то ви потрапите у Погребище, а далі доведеться від людей дізнаватися, як проїхати у Спичинці, бо жодних вказівників там, природно, немає. Водій автобуса на автостанції на запитання: «Як проїхати у Спичинці?», відповів, посміхаючись: «Ідете прямо до Т-подібного перехрестя, а потім берете ліворуч. Ви не помилитеся. Яка найгірша дорога — то ваша». І це була «свята правда».

В'їхавши такою дорогою у Спичинці, я засумнівалася, що тут може бути якась значна пам'ятка архітектури. При в'їзді до села навіть напису «Спичинці» не помітно. Обабіч того, що умовно можна назвати дорогою, стояли звичайні хати, паслися телята, дорогу постійно перегороджували табуни гусей, які не звикли до того, що їх турбують. Центр села теж знайти було непросто. Кілька разів ми виїжджали зі Спичинців, проминувши центральну частину, потім поверталися і розпитували у селян, де тут центр.

І ось тоді, коли я вже зовсім зневірилася, що у цьому селі може бути щось вартісне з історичної точки зору, ми зупинилися біля парку. Перед ним

стояв чудово збережений дім колишнього управляючого маєтком — тепер аптека, фельдшерсько-акушерський пункт та пошта. Зліва — зарослі бур'яном парадні ворота (на знімку). Щоправда, незрозуміло, чи вони були поставлені тут ще Тишкевичами, чи у пізніші часи. А далі, у глибині парку, на мене чекало диво. Ялинова алея впиралася у справжній палац, який мистецтвознавці ще

називають «замком французької Луари» (на знімку). До того ж добре збережений, а не понівечений двома століттями «буремної історії». Своїм виглядом споруда справді нагадує помешкання французької аристократії початку дев'ятнадцятого сторіччя у мініатюрі.

З'явився палац у Спичинцях

не випадково. Раніше містечко належало відомій у Польщі шляхетній родині Собанських — Феліксу Людвиговичу та Софії Домініці. Їхня донька Тереза вийшла заміж за сусіда — Генріка Тишкевича з Андрушівки. Молоді стали жити в Спичинцях. Саме Генрік Тишкевич і побудував двоповерховий палац у стилі французького неоренесансу з мансардою.

Нині палац оточений ста-

звичайна сільська школа, де навчається 74 учні, розповів її директор Руслан Чередник, який дозволив подивитися, як виглядає колишній палац не лише зовні, а й зсередини. Одну кімнату у школі відвели під музей. Тут залишилося ліплення ще з «тих часів» — польські орли, герби роду Тишкевичів. У цій кімнаті зберігають усе, що було давнього у селян, — рушники, праски, ліжко, різноманітне начиння. Інші шкільні кімнати вражають тим, що тут досі пічне опалення. «У Тишкевичів у кожній кімнаті були каміни, а ми їх переробили на печі», — пояснив директор. Водночас вразило і те, з якою любов'ю у Спичинцях доглядають за школою. Хоча навчальний рік ще тільки завершився, усі класи уже готові до 1 вересня. Всюди чисто, пофарбовані підлога і стіни. Директор переживає, що школу через невелику кількість учнів можуть закрити, а дітей возитимуть у Погребище (хоча сама думка, що тією дорогою тхось їздить щодня, лякає). «А знаєте, як то кажуть: немає школи, немає села. І це правда», — поділився Руслан Чередник.

Що буде з палацом Тишкевичів, якщо закриють школу, невідомо. Достеменно можна сказати лише те, що він уцілів тільки завдяки школі. Бо батьки й вчителі шороку дбали про те, щоб діти тут могли навчатися. А поки залишається милуватися чудовим палацом, який за витонченістю стилю не поступається столичним пам'яткам історії того періоду.

Тетяна ПАСОВА.

Фото автора.

У НОМЕР

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

Роботодавець заборгував майже сто тисяч

Протягом березня-квітня— травня працівники одного з ТОВ Тернополя не бачили зарплати. Кошти у керівника були, але він витрачав їх на все, окрім оплати праці. Люди змушені були звернутися до прокуратури міста. Стосовно директора порушено кримінальну справу (ч. 1, ст. 175 Кримінального кодексу).

Тим часом власниці одного із закладів громадського харчування, що в обласному центрі, десятьом працівникам платила лише у «конвертах», не подаючи звітності у контролюючі органи і не роблячи внесків у спеціальні фонди. І таких прикладів чимало.

Якщо загалом в Україні в «тінь» ховається приблизно 40 відсотків бізнесу, то на Тернопільщині — 60. Наймані працівники здебільшого мовчать, боячись втратити роботу, адже в області — один з найвищих рівнів безробіття. Система виплати зарплат у «конвертах» процвітає на будівництві, транспорті, у громадському харчуванні. У червні податківці області виявили понад сто незареєстрованих найманих працівників, з якими взагалі не було укладено трудових договорів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

МИКОЛАЇВ

Місто переходить на електронне управління

П'ятирічну програму «Електронне управління та електронна демократія у місті Миколаєві» затвердила міськрада. Її завдання — налагодити тісний взаємодій органів влади з міською громадою, забезпечити людям доступ до публічної інформації та офіційних документів.

Нині у виконавчих органах Миколаївської міськради використовується майже 190 комп'ютерів, об'єднаних у локальну мережу. Але відомач роз'єднаність, відсутність відповідних нормативних актів заважають вільному обміну інформацією. Документ експерти називають проривом у використанні інформаційно-комунікативних технологій у практиці роботи органів місцевого самоврядування. В основу програми лягли напрацювання інших українських міст, зокрема Одеси, Борисполя та Вінниці. Система забезпечує мінімізацію корупції й виключення упередженості в ухваленні рішень.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Навіть із скрути є вихід

Після реконструкції в райцентрі Рокитне на Рівненщині відкрито районний центр зайнятості.

— Такий заклад дуже потрібний для польських районів області, де, на жаль, ще високий рівень безробіття. Тому одним із пріоритетів обласної влади є створення тут робочих місць, — прокоментував подію голова Рівненської ОДА Василь Берташ.

До речі, Рокитнівський район у усі часи був і досі залишається трудонадлишковим. Люди в пошуках будь-якої сезонної роботи виїжджають на заробітки в південні області України, на будови Росії... Бо мають невелику надію знайти роботу у своєму районі, що пояснюється складним фінансово-економічним станом місцевих підприємств, а відтак зменшенням попиту на працю, скороченням чисельності робочих місць. Ось і

нині, як сказав директор Рівненського обласного центру зайнятості Іван Ткачук, у цьому районі на одного працюючого припадає 32 непрацюючі, а на одне вільне робоче місце претендують більше ста осіб.

Але навіть у таких складних умовах працівники центру зайнятості радять людям не опускаати руки. Вони намагаються допомогти безробітним знайти роботу, зробити для сім'ї якусь копійку через участь в оплачуваних громадських роботах, здобути професію, щоб у подальшому відкрити свою власну справу. В області практикуються виїзні майстер-класи для тих, хто хоче здобути професію. Їх дають ковалі, меблевики, майстри вишивки, лозоплетіння (на знімку). Такі майстер-класи гарно сприймаються жителями області, зокрема Рокитнівського району, бо фактично дають поштовх для того, щоб відкрити власну справу, яка не «прив'язує» людину до виробництва, дає змогу на власний розсуд розпоряджатися своїм часом, але водночас дає їй можливість отримувати стабільний дохід. А фінансову підтримку для відкриття своєї справи передбачила держава у вигляді одноразової виплати допомоги з безробіття для організації підприємницької діяльності. До речі, цим правом в області цього року уже скористалися понад шістьдесят безробітних. То чому б і не скористатися ним жителям цього поліського району?

Однак, як зауважив Іван Ткачук, звертаючись до директора Державного центру зайнятості України Володимира Галицького, який теж приїхав у Рокитне і брав участь у виїзній колегії Рівненській ОДА (на ній серед інших розглядали питання про роль служби зайнятості в підготовці кваліфікованих робітничих кадрів для забезпечення ними економіки регіону), в законодавстві є низка прогалин, які необхідно виправити. Одна з них: випускники шкіл, батьки яких мають землю, теж вважаються членами особистих селянських господарств, відтак центр зайнятості не може відправити їх на безкоштовне навчання робітничих професій, яких потребує ринок праці.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото автора.

А далі, у глибині парку, на мене чекало диво

На столичному стадіоні «Оболонь Арена» відбулася презентація нового логотипу ФК «Оболонь».

Під час заходу були представлені нові гравці клубу. Прихильники команди також мали змогу сфотографуватися з гравцями, президентом ФК «Оболонь» Олександром Слободяном і тренером Сергієм Ковальцем.

Іспанці побоюються

Футбол. Головний тренер збірної Іспанії Вісенте дель Боске напередодні півфінального матчу чемпіонату світу проти німців (відбудеться сьогодні в Дурбані) заявив, що майбутній суперник його команди серйозно оновився за останні роки.

— Не думаю, що в даному випадку можна говорити про реванш, — сказав тренер іспанців. — Просто зустрінуться дві великі команди, кожна з яких праг-

нутиме пройти до фіналу. Збірна Німеччини сильно оновилася після чемпіонату Європи і є серйозною силою. Не вважаю, що зараз варто говорити про те, як зупинити німців. Нам більше потрібно думати про свою команду. Якщо нам вдасться зіграти в наш футбол, то усе повинно вийти.

Воротар іспанської збірної і мадридського «Реала» Ікер Касільяс відзначив, що перемога над німцями у фіналі Євро два роки тому залишилася в минулому. Тепер на його команду чекає найважливіший матч останнім часом. «Вболівальники вже не кажуть, як добре ми виступили на Євро-2008. Усі вимагають перемоги на чемпіонаті світу. Люди бажають золотого Кубка Світу. Ми знаємо, що матч із Німеччиною — найважливіший для нас у сучасній історії. Навіть важливіший за фінал чемпіонату Європи-2008. Ми приїхали до ПАР не для того, щоб фінішувати четвертими. А Євро вже в минулому».

На тлі підготовки до поєдинку з німцями і хвилювань досить приємно для вболівальників команди з Піренейів звучить ця інформація. Гравці збірної Іспанії Сеск Фабрегас і Карлес Пуйоль відновилися від ушкоджень і зможуть взяти участь у сьогоднішньому півфінальному матчі.

Нагадаємо, що Пуйоль зазнав сильного удару в обличчя м'ячем і змушений був залишити поле на 84-й хвилині матчу з Парагваем, а Фабрегас пошкодив плече,

невдало приземлившись, коли його в боротьбі за м'яч збив парагвайський голкіпер. Лікар збірної Іспанії Луїс Оскар Селада підтвердив можливість взяти участь в матчі проти Німеччини згаданих футболістів.

Хто найдисциплінованіший?

До речі, Іспанія очолює рейтинг Фер-плей на чемпіонаті світу у ПАР. ФІФА склала спеціальні критерії, за якими відслідковується, як поведуться гравці збірних на полі та за його межами. Відповідно до цього рейтингу, чемпіони Європи — найдисциплінованіша команда на турнірі.

Другою йде Корея, третьою — Аргентина. Підопічні Вісенте дель Боске не заробили жодного попередження у матчах групової стадії. У поєдинках 1/8 і 1/4 фіналу іспанці одержали три жовті картки. Уругвай, котрий потрапив до півфіналу багато в чому завдяки грі рукою Луїса Суареса на лінії воріт у чвертьфіналі з Ганою, перебуває на одинадцятому рядку. Остання з 16 команд, які пробилися до плей-оф, — Мексика.

Народна любов і медалі від президента

Президент Парагваю Фернандо Луго нагородив футболістів збірної країни за успішний виступ на чемпіонаті світу в ПАР, де команда дійшла до 1/4 фіналу. Він вручив футболістам медалі, на зворотному боці яких виکارбувано «Від парагвайського народу своїм спортсме-

нам за їх виступ на ЧС-2010». Футболістів на батьківщині радісно зустрічали тисячі вболівальників.

На знімках: Вісенте дель Боске з м'ячем на «ти»; і в збірній Німеччини є свої мачо, зокрема півоборонець «Штутгарта» 23-річний Самі Хедіра.

Фото з сайту Sports.yahoo.com.

Дати і час визначені

Футбол. Дирекція Прем'єр-ліги затвердила дати проведення та час початку матчів третього туру чемпіонату країни відносно базового дня туру.

23 липня (п'ятниця). «Волинь» — «Кривбас» (19.00). «Металіст» — «Динамо» (21.00). **24 липня (субота).** «Таврія» — «Металург» Д (16.00). «Арсенал» — «Севастополь» (18.00). «Іллічівець» — «Дніпро» (20.00). **25 липня (неділя).** «Оболонь» — «Ворскла» (16.00). «Карпати» — «Металург» Зп (17.00). «Шахтар» — «Зоря» (19.00).

Іван ЖИТНЮК: «Я не можу піти зі спорту, бо цим я зраджу дітей, які мріють стати олімпійськими чемпіонами»

З досьє «Голосу України».

ЖИТНЮК Іван Васильович, голова кримської республіканської ради фізкультурно-спортивного товариства «Спартак», Заслужений працівник фізичної культури й спорту Автономної Республіки Крим, майстер спорту СРСР з класичної боротьби, чемпіон Північного флоту 1969, 1979, 1971 і чемпіон Збройних Сил СРСР 1970 і 1971 років. Суддя національної категорії з футболу, провів 252 матчі в чемпіонатах СРСР і України, 57 міжнародних зустрічей. Служив на Північному флоті, гвардій капітан II рангу в запасі. Мас державні й відомчі нагороди.

— Іване Васильовичу, що змусило вас, успішного бізнесмена, очолити кримський «Спартак»?

— «Бізнесмен» це надто голосно сказано. Ліга офіцерів Криму, яку я очолюю, багато уваги приділяє патріотичному й фізичному вихованню молоді. Протягом 2002—2004 років ця громадська організація спонсорувала міжнародний турнір з греко-римської боротьби на приз олімпійського чемпіона Рустема Казакова. Після закінчення змагань заступник голови центральної ради «Спартак» Григорій Верзун запропонував мені очолити кримську організацію. Свого часу мені допоміг спорт, і я вирішив допомогти спорту. З Верзуном ми обійшли всіх перших осіб автономії, і вони всі як один обіцяли мені підтримку в розвитку спортивного товариства. За кілька днів я зустрівся в Києві з головою центральної ради «Спартак» Володимиром Баженковим і повертався до Криму вже з наказом про призначення в. о. голови Кримської республіканської ради ФСТ

«Спартак», а в грудні 2004 року на конференції був обраний на посаду голови. Отака історія мого призначення.

— Розкажіть про ваші досягнення на цій ниві.

— Взагалі мені й у страшному сні не наснилося б, який тягар я на себе узяв. 2004 року «Спартак» мав цокольне приміщення за смітниками на околиці Сімферополя, трьох співробітників у республіканській раді, одну спортивну школу й міську раду в Алушті, що працювала на громадських засадах. Мені центральна рада «Спартак», міністерство молоді й спорту України й фонд з тимчасової втрати працездатності, що частково фінансує ДЮСШ, відразу поставили завдання: розвивати спортивні школи й міські ради. І я з головою поринув у роботу.

За час мого головування відроджено міськради в Сімферополі, Ялті. Відкрито райради в Бахчисарайському, Червоногвардійському й Сімферопольському районах. З 2005 року фінансується Алуштинська міськрада, одержують зарплату й працівники Сімферопольської міської ради «Спартак», а от Ялтинська й районні — Бахчисарайська, Сімферопольська і Червоногвардійська — працюють поки що на громадських засадах. В 2005 році відкриті ДЮСШ у Керчі й Сімферополі, а в 2007 році — в Бахчисарайському районі. Але, на жаль, жодна з них і досі не фінансується, як було обіцяно. Працюючи на громадських засадах, тренери відволікають від вулиці понад 1500 дітей, а ми, як можемо, їм допомагаємо, щоб ці позашкільні навчальні заклади не закрилися. Адже Крим посідає одне з останніх місць в Україні за розвитком фізкультури й спорту, а, за даними ек-

спертів, лідирує щодо дитячої злочинності, проституції, наркоманії, поширення ВІЛ-інфекції та туберкульозу. Невелику матеріальну допомогу надавав нам кримський республіканський комітет зі спорту, але з приходом нового керівника допомога припинилася. В основному товариству допомагають спонсори, свої особисті гроші для поїздки на змагання й харчування дітей вносять батьки і працівники «Спартак». За конкретну допомогу велике спасибі народному депутату України Олександрові Черноморову, ректорові кримського медичного університету Анатолію Бабаніну та багатьом іншим. Але це — крапля в морі порівняно з тим, що необхідне для повноцінного існування кримського «Спартак». Мені, не приховую, важко. Але я розумію, що зі своєю енергією я потрібний людям, як ніколи. І, якщо чесно, я сьогодні не можу залишити спорт, адже цим я зраджу своїх підопічних — дітей, які мріють стати олімпійськими чемпіонами.

— Які спортивні успіхи кримського «Спартак»?

— Наше спортивне товариство за підсумками роботи за 2006 рік з неолімпійських видів спорту посіло перше місце в Україні. В 2009 році ми вперше стали бронзовими призерами всеукраїнської спартакіади «Спартак». Непогано виступають боксери, борці, каратисти, майстри стендової стрільби. Гордість кримського «Спартак» — багаторазові чемпіони світу, Європи та України з каратедо, заслужений майстер спорту Денис Кім і майстер спорту міжнародного класу Максим Ковальчук, десятиразова чемпіонка України, бронзовий призер чемпіонату Європи зі стендової стрільби, майстер спорту міжнародного класу Марія Капітаненко і ще зо два десятки наших вихованців. Одне слово, піднімаємо престиж Криму та України. А найважливіше для нас — це виховання під-

ростаючого покоління, котре любить спорт і свою країну.

— У світі фінансово-економічна криза. Чи відчуває труднощі спортивне товариство?

— Звичайно, труднощі є. З питань фінансування «Спартак» свого часу я був на прийомі в одного з віце-прем'єрів України. І що ви думаєте, щось змінилося після цього? Нічогосінько. Кримський республіканський комітет з фізичної культури й спорту та управління у справах сім'ї, молоді та спорту сімферопольської міської ради практично не займаються розвитком спорту в автономії. У них немає грошей навіть на конверти, зате є гроші на утримання цілого апарату співробітників, оренду й ремонт приміщень, оплату персонального транспорту, електроенергії, поїздки за кордон тощо. Виникає запитання, навіщо всі ці чиновники від спорту, на утримання яких держава витрачає величезні кошти? Чи не краще ці гроші віддати спортивному товариству на розвиток спорту?

Таке ставлення до розвитку фізкультури і спорту, мені здається, тільки в Криму. Спартаківці Донецька, Львова, Херсона, Миколаєва, Запоріжжя далеко випередили автономію, у цих областях керівники більше думають про честь регіону й про майбутні спортивні досягнення хлопчиків і дівчаток.

За моїми спостереженнями, чиновники в автономії не люблять спорт, вони люблять себе в спорті й, наслідуючи відомих українських політиків, федерації з видів спорту в АР Крим очолюють високопосадовці. Але від цього спорту, як то кажуть, ні холодно ні жарко. Я дуже сподіваюся, що нове керівництво Криму в особі голови Верховної Ради АРК Володимира Константинова й голови Ради міністрів Криму Василя Джарти повернеться лицем до спорту.

Георгій ВЕРВЕС.
Фото автора.

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 17.06.2010 р. порушено провадження у справі № 25/112/10 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Бердянське автотранспортне підприємство 12306» (71101, Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Шаумяна, 1, код ЄДРПОУ 03114158, р/р № 26002241672 в ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», м. Київ, МФО 380805,) та введений мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Подопригорову Христину Германівну (ліцензія АБ № 271558 від 02.12.2005 р., 71118, Запорізька область, м. Бердянськ, пр. Праці, 33/55, оф. 407, а/с 246, т. (06153) 47-47-8).

Заяви з грошовими вимогами кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації цього оголошення.

Прогати кращого!

Про зміни в послугах life:) Інтернет у мережі life:)

Компанія Астеліт, що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про зміни у послугі "Інтернет на тиждень". З 15 липня 2010 року в послугу "Інтернет на тиждень" будуть внесені наступні зміни.

Абонентам, що мають бажання користуватися послугою, відтепер не потрібно замовляти її кожного тижня, а лише одноразово.

Послуга вважається активною з моменту підключення її абонентом і до моменту її відключення абонентом.

До моменту відключення послуги абоненту надаватимуться 50 Мб Інтернету з одночасним стягненням тижневої плати за умови ініціювання абонентом доступу до Інтернету та за умови наявності коштів на рахунку. 50 Мб Інтернету надаватимуться для використання протягом 7 днів, тобто на період, що починається з моменту ініціювання першої Інтернет сесії та до 23.59.59 години за київським часом відповідного дня наступного тижня. Наприклад, якщо абонент ініціює доступ до Інтернету у вівторок, 13 липня, то надані 50 Мб дійсні до вівторка наступного тижня, тобто до 23:59:59 години за київським часом 20 липня. Наступне надання 50 Мб та стягнення тижневої плати відбуватиметься за умови наступного ініціювання абонентом доступу до Інтернету після 20 липня, 23.59:59 і так далі.

У разі, якщо на рахунку абонента недостатньо коштів для стягнення тижневої плати, доступ до Інтернету надаватиметься та тарифікуватиметься згідно умов тарифного плану абонента та/або наявності підключених інших Інтернет послуг, що надаються ТОВ "Астеліт"

Послуга "Інтернет на тиждень" не може використовуватись одночасно з послугою "Інтернет на день".

Інші умови послуги, зокрема тижнева плата, залишаються без змін.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугою "Інтернет на тиждень" на: www.life.com.ua, 8 800 50 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі life:)) або у пунктах продажу life:).

Ліцензія НКРЗ АБ №222733 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

Постановою Господарського суду Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) від 17.06.2010 р. по справі № 2-12/634-2010 Комунальне підприємство «Аршінцевокомунсервіс» (98313, м. Керч, вул. Орджонікідзе, буд. 7, код ЄДРПОУ 35014834, п/р 26009303393967, в Керченському відділенні АКБ «Промінвестбанк» м. Керч, МФО 324548) визнано банкрутом та відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначена Дубровська О. В. (ліцензія АВ № 158258 від 26.09.2006 р.), 98312, АРК, м. Керч, вул. Гагаріна, 40-а, кв. 6.

Претензії приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації.

Ухвалою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 01.06.2010 р. за № 44/359-6 порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Інвестиційна компанія «Акварин» (ідентифікаційний код - 35224076, вул. Булгакова, 16, м. Київ, 03134; п/р 26008012889 в КФ ХАК «Зембанк», м. Київ, МФО 319081) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чабак Олексія Григоровича (ліцензія серії АВ № 307542 від 15.06.2007 р.; 16400, м. Борзна, Чернігівська обл., вул. Куйбишева, буд. 20 «А»).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Повідомлення

Про ліквідацію комунального житлового підприємства № 44

Криворізька міська рада ухвалила рішення від 24.03.2010 р. № 3770 «Про ліквідацію комунальних житлових підприємств, розташованих на території Саксаганського району», згідно якого ліквідується комунальне житлове підприємство № 44 (50036, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Качалова, 12а, код ЄДРПОУ 20283655, р/р 26004301095980 в КФ АТ Банк «Фінанси та кредит» в м. Кривому Розі, МФО 305835). Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації даного повідомлення за адресою: 50071, м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, вул. Мелешкіна, буд. 32, каб. 314, голові комісії по ліквідації комунальних житлових підприємств, розташованих на території Саксаганського району Беззубченку Валерію Вікторовичу.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановами від 01 червня 2010 р. в провадженні справ:

1. № 5/80/10 про банкрутство Приватного підприємства «МИКОЛАЇВ-СЬКА КЛІНІКА-М» (код 34437795, м. Миколаїв, пр. Миру, 52, кв. 53);

2. № 5/79/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «МАГНІТ-ПЛЮС» (код 35668105, м. Миколаїв, вул. Садова, 1, офіс 208);

3. № 5/78/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ПОЛІ-РОСТ» (код 36579404, м. Миколаїв, пр. Леніна, 107/1);

визнав боржників банкрутами та ввів ліквідаційні процедури в порядку ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатор — Безабчук Алла Володимирівна (ліцензія серія АВ № 499215 від 17.02.2010 р. Адреса: 54056, м. Миколаїв, а/с 14). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 15.03.2010 р. порушено провадження у справі про банкрутство № 7/12-Б-10 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «Подільський граніт» (31433, Хмельницька область, Старосинявський р-он, с. Нова Синявка, вул. Івана Франка, 9, код ЄДРПОУ 34638902, п/р № 2600710499 в ХФ ХОД «Райффайзенбанк Аваль», МФО 315966).

Ухвалою від 24.06.2010 р. введено процедуру розпорядження майном боржника. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Аверкіну Ольгу Володимирівну (ліцензія серії АБ № 176243 від 22.09.2005, адреса: Хмельницька обл., вул. Санаторна, 2, с. Шатава, Дунаєвського району Хмельницької області).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу від 18.05.2010 р. № 44/305-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Агенція «Абсолют» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 13, код ЄДРПОУ 32668097).

Розпорядником майна боржника призначено Левкович Олену Кононівну (07400, м. Бровари, вул. Черняхівського, 19, кв. 51).

Претензії кредиторів з підтверджуючими вимоги документами, приймаються протягом 30-ти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 23.06.2010 р. по справі № Б-19/103-10 приватне підприємство "Торгівельна фірма "Велес" (код ЄДРПОУ 36374800, юридична адреса: 61052, м. Харків, пров. Пискунівський, 4) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Нещерещького Романа Миколайовича (код 2519907236), для листів: 61204, м. Харків, вул. Ахсарова, 17, кв. 485. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 02.03.2010 р. по справі № 23/84 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Пузикове» (39051, Полтавська область, Глобинський р-н, с. Пузикове, код ЄДРПОУ 32807001) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Макового О. В. (ліцензія АВ № 470335 від 15.04.2010. р.).

Адреса: 36039, м. Полтава, вул. Шевченка, 52, тел. (0532) 560-037.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) № 27/67 «б» від 17.06.2010 р., Приватне підприємство «Сервіспром» (Код ЄДРПОУ 32295851. Місце знаходження: 83014, м. Донецьк, вул. Мушкетівська, 19, р/р 26003045528401 в Донецькому відділенні ВАТ «Сведбанк», МФО 300164), визнано банкрутом і введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гумбакова С. О. ліцензія АВ № 307507 (85320, Донецька обл., м. Димитров, вул. Ватутіна, 19/40).

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) постановою від 15.06.10 р. по справі № 22/616 визнав банкрутом ПП «Соціокультурний центр «Сезам» (91011, м. Луганськ, вул. Губського, 65, поточний рахунок 260000001164980 у ЛФ АТ «Банк «Фінанси та кредит», МФО 304717, ідент. код 21778583) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Рачок Роман Володимирович (ліцензія серії АВ № 081092 від 03.07.06, адреса для кореспонденції: 91033, м. Луганськ, вул. Оборона, 24).

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) постановою від 10.06.2010 р. у справі 14/1042 визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру приватного сільськогосподарського підприємства «Україна», код ЄДРПОУ 03794101 (20453, Черкаська область, Тальнівської район, с. Лоташеве, вул. Леніна, 52, п/р 26002300121 у філії Тальнівського відділення ВАТ Ошадбанку № 2973, МФО 354660).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пилипенко Тетяну Вікторівну (ліцензія серія АБ № 271638 від 29.12.2005 р.), яка проживає за адресою: м. Черкаси, вул. Гагаріна, буд. 83, кв. 29, тел. 56-07-29. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича, повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів.

На конкурс для продажу виставляються активи Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича, а саме: 1. Житловий будинок, загальна площа - 46,2кв.м. з усіма надвірними побудовами та спорудами в цілому (літня кухня, гараж, літня кухня, огорожа), 1953р./1972р., який розташовано за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Повстання, буд. 51, початкова ціна продажу - 161736,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 8086,80грн. 2. 62/100 частка житлового будинку загальною площею - 37,5кв.м. (кухня, житлова кімната, сіни, площадка, літня кухня, сарай, вбиральня, мостіння, 1/2 огорожі), 1965р./1969р./1983р., яка розташована за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Аральська, буд. 24, початкова ціна продажу - 137518,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 6875,90грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних дні із дня публікації у газеті до 13.00 год. 22 липня 2010р. включно. Конкурс відбувається після 15 календарних днів із дня публікації інформації 23 липня 2010р. об 11.00 год. у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський,8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича Довідки за телефонами: (062) 304-37-21, 304-77-83.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 29.06.2010 р. по справі № Б26/140-09 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ВАТ «Південно-Східне регіональне виробниче об'єднання «Цветмет», код ЄДРПОУ 00195920, адреса: м. Дніпропетровськ, вул. О. Гончара, буд. 16.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович, т. (056) 770-27-40, поштова адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734.

Ухвалою № 21/51-10-2593 від 25.06.2010 р. Господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, пр. Шевченка, буд. 29) порушено провадження по справі про банкрутство ТОВ «АГРОІНВЕСТ» (65005, м. Одеса, вул. Дальницька, буд. 46, код 32063648), розпорядником майна призначено Лісєєва К. Ю. (ліцензія АБ № 271773 від 04.04.06 р., адреса: 65111, м. Одеса, а/с 81). Вимоги кредиторів приймаються до суду протягом місяця з моменту опублікування.

Повідомлення

Відповідно до п.2 ст.2 Закону України "Про обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховного Радою України" Окружний адміністративний суд міста Києва повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання суддею безстроково **Келеберду Володимира Івановича** суддею Окружного адміністративного суду міста Києва.

Редакція журналу «Українське право» повідомляє про втрату Свідоства про державну реєстрацію друковано-го засобу масової інформації журналу «Українське право» Серія КВ № 8191, виданого 08 грудня 2003 року.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048) від 09.06.2010 р. порушена справа № 5/95 Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕДАЛ», м. Донецьк (пр. Семашко, буд. 33-49, м. Донецьк, Донецька область, 83095, код ЄДРПОУ 24316794, р/р 26008063600 в ЗАТ «Донгорбанк», м. Донецьк, МФО 334970).

Розпорядником майна по справі про банкрутство призначено арбітражного керуючого Ригванова Руслана Олександровича, ліц. АВ № 456346 (ІНН 2724014716, який мешкає за адресою: вул. Свердлова, 10/1, м. Горлівка, Донецька обл., 84617).

Вимоги кредиторів приймаються в місячний термін після публікації даного оголошення.

Тел./факс: (0624) 55-32-19.

Постановою господарського суду Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Кошубинського, 2а) від 24.07.2008 р. у справі № 16/124 визнано банкрутом ТОВ «Промінь» (Закарпатська обл., В. Березнянський р-он, с. Люта, 666, код ЄДРПОУ 03747455) та запроваджено ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Руденко Ольгу Василівну (ліцензія серія АБ 271606 від 19.12.2005 р., м. Ужгород, вул. Дівоча, буд. 45, кв. 17).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Постановою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 14 червня 2010 року у справі № 4/76-Б-10 Дочірнє підприємство «Укрпродекспо» (31104, Хмельницька область, м. Старокосятинів, вул. І. Франка, 47, код ЄДРПОУ 31329072, р/р 260043198 в ХОД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 315966) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Кучину Тетяну Іванівну, адреса: с. Пашківці, Старокосятинівського району, Хмельницької області.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"

оголошує конкурсний набір на 2010-2011 н/р. до аспірантури з відривом та без відриву від виробництва за спеціальностями:

05.13.05-Комп'ютерні системи та компоненти;
08.00.04-Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності);
12.00.07- Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;
19.00.07-Педагогічна та вікова психологія;
24.00.03-Фізична реабілітація.

До аспірантури приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра. Вступники подають заяву, особовий листок, копії диплома і додатка до нього, паспорта, трудової книжки (за наявності), список опублікованих праць та винаходів чи реферат з обраної наукової спеціальності, медичну довідку № 286-у, 4 фото (6х4), посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності).

Паспорт та диплом подаються вступником особисто. Вступники складають вступні іспити зі спеціальності, філософії, іноземної мови та української мови (за професійним спрямуванням).

Документи приймаються з 16 серпня до 24 вересня 2010року за адресою:
04071, м. Київ, вул. Хорива, 1г, кім. 31
Довідки за тел.: **425-29-38, 428-74-12 (вн.147),**
факс 428-73-14
E-mail: **denysenko@vmurol.com.ua**

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, дощі, грози. Вітер південно–західний, південний, 5—10 м/с. Шквали до 15—20 м/с. Температура вночі 14—19 градусів тепла, вдень 22—27 градусів, на сході до 28°. У західних регіонах уночі 10—15°, удень 15—20 градусів. У південних областях і Криму вночі 16—21 тепла, вдень 23—29°.

КОНКУРС:
РОЗПОВІМ ІСТОРІЮ

Нещодавно відзначали 90–річчя відомого у всьому світі тричі Героя Радянського Союзу, маршала авіації Івана Микитовича Кожедуба. На честь цієї події на малій батьківщині легендарного льотчика в селі Ображіївка Шосткинського району Сумської області відбулися урочистості. На батьківщині Героя не просто знають про подвиги Кожедуба, тут щиро захоплюються своїм уславленим земляком і розповідають про нього безліч цікавих історій. Одну з них мені розповів сільський голова Ображіївки І. Осипенко, і вона не може не вразити.

З Німеччини до Ображіївки — за грудочкою землі

Це було в 2001 році. Одного літнього дня до сілради завітали незнайомі гості — старенький дідусь з ціпком у супроводі молодого чоловіка. З'ясувалося, цей дідусь — німецький льотчик-ас, на рахунок якого 100 збитих літаків. Він зустрічався в бою з Кожедубом і був ним збитий. А молодий чоловік — його зять, який деякий час працював в Ленінградській області і тому трохи володів російською. Вражений професіоналізмом Івана Микитовича, німець вже на схилі років твердо вирішив побувати на батьківщині «льотчика від Бога», вклонитися його героїзму і відчайдушній сміливості. «Не помру доки не побуду на батьківщині Кожедуба», — сказав він і попросив зятя супроводжувати його в цій поїздці. Старий німець вклонився пам'ятнику Кожедуба і, кажуть, навіть загорнув в хустину грудочку ображіївської землі.

Надіслала Олена ГУЩА.
с. Миронівка
Шосткинського району
Сумської області.

АНЕКДОТ У ДОРОГУ

Екскурсовод знайомить гостей з визначними пам'ятками Криму.
— Зараз ми проїжджаємо повз знамените виноробне господарство «Масандра».

— Навіщо повз?! — Спозналися туристи.
Гість звертається до хазяїна готелю:
— Не могли б ви зменшити плату за номер?
— Що ви, з таким прекрасним видом на море!
— А якщо я пообіцяю не дивитися у вікно?

Посиденьки провела Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

За квіткою папороті — на Бабиную гору

ЛЕГЕНДИ РІДНОГО КРАЮ

Мабуть, у старому Ізяславі немає людини, котра хоч раз у житті не побувала на Бабиній горі, збираючи свій букет із дев'яти заговорених трав. У цю легенду так вірять, що попросили науковців дослідити, які рослини заселяють таємничу гору. А є їх аж сто два різновиди. Однак тільки дев'ять, та ще й зібрані в певний день, можуть відкрити магичні знання.

Де захована мудрість волхвів

В Ізяславі вірять, що все почалося, коли тут оселились наші прашури, які знали мову рослин, тварин і всіх природних стихій. Вони розселились біля підніжжя гори, а на вершині жили дев'ятеро волхвів, що знали таємні заговори, вміли управляти природним силами, могли заглянути в минуле й у майбутнє. На вершечку гори стояла величезна дерев'яна баба, їй вклонялись всі мешканці краю, а волхви підтримували біля неї священний вогонь. Та одного дня полум'я перестало горіти попри всі старання відунів. Ті відчули лихий знак. У своїх видіннях побачили, як поселення обступили вороги, як гинуть усі. Найбільше налякало старців те, що чужинці захоплять секрети древніх знань, що дозволяють керувати природою. А віддати в лихі руки таку силу не можна.

Щоб цього не сталося, відуні наказали всім зібратись біля баби. Там знову запалили велике вогнище, і волхви прорекли: кожен без страху мусить вступити в цей вогонь вічності. Так і було: люди заходили у вогонь, але не згорали, а просто шезали, наче розчинялись. З ними шезало їхнє багатство і знання. Останніми у багаття зайшло дев'ятеро волхвів, що прокляли гору до віку. А за ними пішла під землю священна баба.

Та перед тим провидці заговорили дев'ять трав. Хто їх збере — тому відкриється велика мудрість всесвіту. А коли їх збирати, як не купальської ночі?

Містична реальність

Ізяславка Ніна Царук, що вивчає легенди краю, переконана: на історію міста таки мали вплив оті прадавні події.

У місті добре пам'ятають, як кілька років тому там несподівано шез хлопчик. Вихователь привела туди дітей на екскурсію і не зогледілась, як дитини не стало. Спробували знайти самі. Потім викликали міліцію і військових, які більше доби оглядали ледь не кожен кущ на горі, але марно. І раптом сталося щось дивне. Вийшли на галявину, яку проходили не раз, і побачили, що дитина спокійно спить на величезному пні. І хоча одяг її був акуратно складений поруч, здавалось, що вона вкрита якимось невидимим покривалом. Бо надворі було прохолодно, а хлопчина наче не відчував ні холоду, ні дискомфорту.

Як ніхто не помітив його раніше — досі загадка. Та й сам хлопчик не зміг нічого сказати про свою подорож, що тривала більше доби, казав, що просто ліг і так заснув, наче кудись провалився. А Ніна Царук переконана, що це був перехід в інший вимір, іншу реальність.

Те, що на Бабиній горі, хоч вона не така вже й велика, не одного брав блуд, знає багато місцевих жителів. Кажуть, дехто пару днів не міг знайти дороги додому, хоч це зовсім поруч.

А ще тут вірять у цілющі сили води, що б'є з джерельця під горою. Нещодавно там постави-

ли капличку, спорудили невеличку купальню.

Тайни розкриються безгрішним

Ще одне втаємничене місце є в соснових лісах за кілька кілометрів від Ізяслава — Святе озеро. Помилуватись на цю лісову перлину привозять практично всіх гостей краю. Там кожен може перевірити, наскільки чиста й безгрішна його душа: тільки така у великодні дні може почути тихий дзвін, що долинає з водних глибин. Тутешні історики переконані, що на місці озера колись було поселення. В центрі стояв великий кам'яний храм. Але монголи зуміли добратись до цієї загубленої у вікових лісах місцини. Нападники жорстоко нищили всіх, кров лилась рікою. Одна маленька дівчинка сіла й гірко заплакала від жалю. Вона плакала всю ніч і просила Господа сховати цю страшну руїну.

А зранку сталося диво. Здавалось, невинні сльози перетворились на потоки води, що

прибували невідомо звідки. Дуже швидко на місці поселення з'явилося озеро. Таке глибоке, що навіть високої церковної бані не було видно з-під води. Відтоді озеро і називають Святим.

Місцеві історики пробували розшукати стародавній храм під водою, запрошували водолазів, щоб вивчити дно озера. Кажуть, в деяких місцях глибина сягає шістдесят метрів, але дістатись дна в самому центрі, там, де й повинна стояти церква, поки що нікому не вдалось.

Але доки існує тайна, ізяславці щиро вірять, що озеро оберігає їх від усякої біди. Принаймні про нещасні випадки на ньому ніхто згадати не може, хоча відпочиваючих тут завжди вдосталь.

Можна по-різному ставитись до цих легенд та нерозгаданих таємниць, але безсумнівно одне — ці місця залишаються одними з найкращих куточків країни.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

Черепаха Тортила відклала одразу 20 яєць

ЗОО-ХАЩІ

Дві черепахи подарували друзі Віктору Мардару з селища Стрижавка. Але обидві... втекли. Черепаху, яку хлопець назвав Тортила, він знайшов в селі біля автозаправки.

— Вона була настільки виснажена, що не мала сил повзти, — каже Віктор. — Від заправки до Південного Бугу далекувато. Не знаю, як їй вдалося дістатися туди.

Віктор мешкає у приватному будинку. Ще закінчують оздоблювальні роботи. Тому на подвір'ї стоїть велике металеве корито для води.

— У ньому я й утримував тих двох черепах, що втекли, — продовжує хлопець. — Бачите, яка висота стінок — не менше 30—40 сантиметрів. Як вони вибралися, мені важко уявити.

Хлопець звернув увагу, що в третью черепахи дуже стерті лапи. Тому, сподівається, що Тортилі не вдасться повторити «подвиг» її попередниць. Мабуть, ті мали міцніші кінцівки. Тому й вибралися на волю. Хлопець вимостив з каміння гірку, де черепаха гріється після того, як вилазить з води. Вчасно годує.

Нещодавно Віктор звернув увагу, що у воді щось плаває. Придивився ближче — а то яйця. Нарухував двадцять штук. Невеликих розмірів — не набагато більші, ніж пташині.

— Я їх закопаю у пісок, — каже Віктор. — Саме так роблять черепахи. Може, у Тортилі з'явиться потомство...

Хлопець дуже любить тварин. Його мама згадує, як у нього одночасно було аж двадцять хом'ячків. Щоправда, це було у студентські роки. Тоді Віктор закінчив навчання на фізико-математичному факультеті Вінницького педагогічного університету. Але й тепер не обходиться без тварин. Нині розводить кролів. Має ще один приємний для себе клопіт — доглядає маленьких цуценят, думає, кому б їх подарувати?

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: Віктор Мардар сподівається, що третя черепаха від нього вже не втече.

Фото автора.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
Зам. 17340

Макет, верстка — редакція газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

